

VENDIM
Nr. 33, datë 20.5.2025

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Holta Zaçaj	kryetare;
Marsida Xhaferllari	anëtare;
Fiona Papajorgji	anëtare;
Sonila Bejtja	anëtare;
Sandër Beci	anëtar;
Genti Ibrahim	anëtar;
Marjana Semini	anëtare;
Ilir Toska	anëtar,

me sekretare Belma Lleshi, më datë 20.5.2025, mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve çështjen nr. 23 (P) 2024 të Regjistrimit Themeltar, që u përket:

KËRKUES: PËLLUMB GJOKA, SHOQËRIA “IMPERIAL GROUP” SHA, KOLË GJOKA, përfaqësuar nga avokati Gurali Brahimllari, me prokurë.

SUBJEKTE TË INTERESUARA: PROKURORIA E POSAÇME KUNDËR KORRUPSIONIT DHE KRIMIT TË ORGANIZUAR, përfaqësuar nga prokurorët Altin Dumani dhe Arben Kraja.

SHOQËRIA “XHENIS-SH” SHPK, përfaqësuar nga avokatët Maksim Haxhia dhe Dritan Jahaj, me prokurë.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimeve nr. 422, datë 23.10.2023, të Gjykatës së Posaçme të Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar; nr. 167 (87-2023-270), datë 27.11.2023, të Gjykatës së Posaçme të Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar; nr. 00-2024-423, datë 7.3.2024, të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 11, 17, 41, 42, 43, 131, pika 1, shkronja “F”, 134, pika 1, shkronja “i” dhe 142 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); nenet 6, 7 dhe 13 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*KEDNJ*) dhe neni 1 i Protokollit nr. 1 të saj; nenet 27, 43/b, 71 dhe 71/a të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjo i relatorin e çështjes Ilir Toska, mori në shqyrtim parashtrimet me shkrim të kërkuësve, të cilët kanë kërkuar pranimin e kërkesës, prapësimet me shkrim të subjektit të interesuar, Prokurorisë së Posaçme kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar (*Prokuroria e Posaçme*), që ka kërkuar rrëzimin e kërkesës, parashtrimet me shkrim të subjektit të interesuar, shoqërisë “Xhenis-Sh” sh.p.k., i cili ka kërkuar shfuqizimin e vendimeve objekt kërkesë, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Çështja në shqyrtim lidhet me ankimin kushtetues individual të shtetasit Pëllumb Gjoka (*kërkuesi i parë*), shoqërisë “Imperial Group” sh.a. (*kërkuesi i dytë*) dhe shtetasit Kolë Gjoka (*kërkuesi i tretë*), ndaj vendimeve të dhëna në një proces gjyqësor për vendosjen e masës së sigurimit pasuror të sekuestros preventive, në kuadër të një procedimi penal të regjistruar nga Prokuroria e Posaçme.

Procedimi penal

2. Më datë 16.1.2023, Prokuroria e Posaçme ka regjistruar procedimin penal nr. 9 të vitit 2023 (*procedimi penal nr. 9/2023*) për veprat penale “Falsifikimi i dokumenteve”, “Pastrimi i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale”, të kryera në bashkëpunim në formën e “Grupit të strukturuar kriminal”, të parashikuara nga nenet 186, 287 dhe 333/a të Kodit Penal (KP). Procedimi penal është regjistruar në bazë të kallëzimit të shtetasve L.Z. dhe D.Z. (nënë e bir), sipas të cilëve, kërkuesi i parë në bashkëpunim me disa persona të tjerë, kanë kryer një sërë veprimesh në mashtrim të ligjit, deri te tjetërsimi i një sipërfaqeje toke prej 39 hektarësh, e ndodhur në fshatin Pulaj-Velipojë, Shkodër, në pronësi të trashëgimlënësës së tyre D.H.(Gj.), duke përdorur për këtë një prokurë të posaçme (e datës 17.1.2012), e cila nuk ishte lëshuar nga trashëgimlënësja e tyre, por ishte e falsifikuar, pasi ajo nuk ka ditur të lexojë, shkruajë ose të nënshkruajë. Po sipas kallëzuesve, pasuria është poseduar vazhdimisht nga kërkuesi i parë.

3. Në vijim, më datë 13.3.2023, Prokuroria e Posaçme ka regjistruar edhe procedimin penal nr. 41 të vitit 2023 (*procedimi penal nr. 41/2023*), për veprat penale “Vrasja me paramendim”, “Korrupsioni pasiv i gjyqtarëve, prokurorëve dhe funksionarëve të tjerë të organeve të drejtësisë”, “Korrupsioni aktiv i gjyqtarit, prokurorit dhe i funksionarëve të tjerë të drejtësisë”, “Heqja e paligjshme e lirisë”, “Shpërdorimi i detyrës”, “Ekspertimi i rremë”, “Trafikimi i narkotikëve”, “Mbajta pa leje e armëve dhe prodhimi i armëve, armëve shpërthyes dhe municionit”, në bashkëpunim, në formën e “Grupit të strukturuar kriminal”, “Kryerja e veprave penale nga organizata kriminale dhe grupi i strukturuar kriminal”, të parashikuara nga nenet 78, 319/ç, 319, 110, 248, 309, 283/a, 278, 333/a dhe 334 të KP-së. Më datë 18.7.2023, në regjistrin e njoftimit të veprave penale, Prokuroria e Posaçme ka regjistruar emrat e personave nën hetim, ndër të tjerë, edhe të kërkuesit të parë.

4. Procedimet penale si më lart, më datë 19.7.2023, janë bashkuar në një procedim të vetëm, atë me nr. 9/2023, në kushtet kur provat e njërit procedim ndikonin në provueshmërinë e fakteve/rrethanave të procedimit tjetër. Për nevoja të hetimit, për sa u përket fakteve në lidhje me fitimin e pronësisë nga shtetasja D.H.(Gj.) dhe tjetërsimin e saj në vijim, Prokuroria e Posaçme ka administruar edhe aktet e procedimit penal nr. 751 të vitit 2020 të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë Shkodër (*Prokuroria Shkodër*), i regjistruar për veprën penale “Falsifikimi i dokumenteve”, të parashikuara nga neni 186 i KP-së. Sipas materialeve të këtij procedimi penal, ai është regjistruar në bazë të informacioneve të organeve ligjzbatuese, mbi dyshimin se shtetasja D.H.(Gj.) ka përfituar në mënyrë të paligjshme një sipërfaqe toke prej 39 hektarësh përmes përdorimit të dokumenteve të falsifikuara, konkretisht të një vërtetimi pronësie të datës 17.1.1997, lëshuar nga Zyra e Hipotekës Shkodër, sipas të cilit prona ka qenë e regjistruar në emër të asaj shtetaseje në radhorët e pronësisë së vitit 1938. Në vijim është paraqitur kallëzim edhe nga shtetasja L.Z., sipas së cilës, në emër të trashëgimlënësës së saj D.H.(Gj.) është lëshuar një prokurë e posaçme e falsifikuar, e cila është përdorur për realizimin e të gjithë procedurës së fitimit të pronësisë dhe, më pas, për përvetësimin e pasurisë përmes tjetërsimit të saj. Po kështu, ka paraqitur kallëzim edhe shtetasi D.M., sipas të cilit, gjatë procesit të njohjes dhe kthimit të pronës në favor të shtetasës D.H.(Gj.) janë përdorur dokumente arkivore të falsifikuara dhe se asaj shtetaseje i është njohur dhe kthyer edhe një sipërfaqe toke që është pasuri e tij.

5. Nga hetimi ka rezultuar se shtetasja D.H.(Gj.) ka lëshuar një prokurë të posaçme më datë 17.1.2012, përmes së cilës ka caktuar si përfaqësues të saj shtetasin A.B., duke i dhënë atij tagra për të paraqitur kërkesë në Agjencinë për Kthimin dhe Kompensimin e Pronave (AKKP) Tiranë për njohjen dhe kthimin e një sipërfaqeje prone prej 390 dynmësh, të ndodhur në fshatin Pulaj-Velipojë, Shkodër. Në bazë të kësaj prokure, shtetasi A.B. ka vënë në lëvizje një proces gjyqësor në emër të shtetases D.H.(Gj.) për vërtetim fakti juridik, ku është paraqitur si provë edhe vërtetimi i pronësisë së datës 17.1.1997, në përfundim të të cilit kërkesa është pranuar me vendimin nr. 1648, datë 21.6.2012 të Gjykatës së Shkallës së Parë Shkodër. Në vijim, më datë 10.9.2012, ai shtetas i është drejtuar AKKP-së për njohjen dhe kthimin e pronës në favor të të përfaqësuarës prej tij, shtetases D.H.(Gj.), ku janë paraqitur si prova edhe disa dokumente të vitit 1935, të dala nga Arkivi Qendror i Shtetit (AQSH). Me vendimin nr. 608, datë 26.11.2012, AKKP-ja e ka rrëzuar kërkesën me arsyetimin se binte ndesh me ligjin nr. 9235, datë 29.7.2004 “Për kthimin dhe kompensimin e pronës”, të ndryshuar dhe se dokumentacioni nuk ishte i plotë. Shtetasi A.B., po si përfaqësues i shtetases D.H.(Gj.), e ka kundërshtuar këtë vendim në gjykatë. Në vijim, më datë 10.1.2013, ai ka lëshuar një prokurë të posaçme me të cilën ka caktuar si përfaqësuese shtetasen S.B. për ta përfaqësuar për të gjitha problemet ligjore lidhur me shqyrtimin e mosmarrëveshjes civile dhe mbrojtjen e të drejtave pasurore të të përfaqësuarës prej tij D.H.(Gj.). Me vendimin nr. 8821, datë 29.7.2013, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë ka vendosur pranimin e kërkesës, anulimin e vendimit të AKKP-së, njohjen e së drejtës së pronësisë të shtetases D.H.(Gj.) për sipërfaqen 390 dynmë, kthimin të lirë të sipërfaqes 30 dynmë dhe kompensimin për sipërfaqen 360 dynmë. Mbi ankimin edhe të përfaqësueses S.B., Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 2935, datë 9.7.2014, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së parë me ndryshimin se shtetases D.H.(Gj.) i kthehet në natyrë e gjithë sipërfaqja prej 390 dynmësh. Ky vendim në vijim është lënë në fuqi nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë me vendimin nr. 59, datë 18.5.2017.

6. Po kështu, nga hetimi ka rezultuar se pas vendimit të gjykatës së apelit dhe regjistrimit të pasurisë në favor të shtetases D.H.(Gj.), në vijim janë kryer disa veprime juridike për tjetërsimin dhe regjistrimin e saj të të tretët, konkretisht: i) pasuria nr. 1083/4, zona kadastrale 3072, e llojit “pyll”, me sipërfaqe 113500 m², e ndodhur në Pulaj-Plazh, Velipojë, Shkodër, është regjistruar në volumn 10, faqe 86, në emër të kërkuesit të dytë (shoqëria “Imperial Group” sh.a.). Kjo pasuri fillimisht është fituar nga shoqëria “Imperial C. Construction” sh.p.k. me kontratën e shitblerjes të datës 17.11.2016, përkundrejt çmimit 17,000,000 lekë, në të cilën pala shitëse D.H.(Gj.) është përfaqësuar me prokurë nga shtetasi A.B. Më pas, me kontratën e datës 12.12.2018, shoqëria “Imperial C. Construction” sh.p.k., me ortak të vetëm kërkuesin e parë, ia ka shitur aktivitetin tregtar, ku përfshihet edhe kjo pasuri e paluajtshme, shoqërisë “SHB” sh.a., me aksionarë po kërkuesin e parë, si dhe kërkuesin e tretë (Kolë Gjoka), babai i tij, ndërsa kjo shoqëri, me vendimin e asamblesë së aksionarëve të datës 18.12.2018, ka ndryshuar emrin në “Imperial Group” sh.a.; ii) pasuria nr. 1083/5, zona kadastrale 3072, e llojit “pyll”, me sipërfaqe 61470 m², e ndodhur në Pulaj-Plazh, Velipojë, Shkodër, është regjistruar në volumn 10, faqe 87, në emër të shoqërisë “Xhenis-Sh” sh.p.k., fituar me kontratën e shitblerjes së datës 18.3.2015, përkundrejt çmimit 9,281,970 lekë, në të cilën pala shitëse D.H.(Gj.) është përfaqësuar përsëri me prokurë nga shtetasi A.B.; iii) pasuria nr. 1083/6, zona kadastrale 3072, e llojit “pyll”, me sipërfaqe 215030 m², e ndodhur në Pulaj-Plazh, Velipojë, Shkodër, është regjistruar në volumn 10, faqe 88, në emër të kërkuesit të tretë, fituar me kontratën e dhurimit të datës 29.8.2017, me palë dhuruese shtetasen D.H.(Gj.), motra e tij.

7. Gjatë hetimit të atij procedimi penal, për sa u përket dokumenteve të përdorura në procesin e njohjes dhe të kthimit të pronës në favor të shtetases D.H.(Gj.), Prokuroria Shkodër ka administruar edhe tre akte ekspertimi grafik, konkretisht ato të datave 19.2.2021, 27.1.2022 dhe 6.5.2022. Në

përfundim të hetimeve paraprake, në korrik 2022, ajo prokurori i ka kërkuar gjykatës pushimin e procedimit penal për shkakun se, pavarësisht të dhënave që ngrinin dyshime për origjinalitetin e dokumenteve të përdorura gjatë procesit të njohjes dhe kthimit të pronës, ndjekja penale për veprën penale “Falsifikimi i dokumenteve” nuk mund të vazhonte për shkak të parashkrimit të saj referuar kohës kur ato dokumente ishin përdorur, në vitin 2012. Për këtë kërkesë, Gjykata e Shkallës së Parë Shkodër, me vendimin nr. 1402(4731), datë 14.11.2022, ka vendosur pranimin e saj dhe pushimin e procedimit penal. Për statusin e këtij vendimi nuk jepen të dhëna.

8. Ndërkohë, në kuadër të procedimit penal të regjistruar nga Prokuroria e Posaçme, kjo e fundit ka evidentuar se shtetasi A.B., i cili ka vepruar si përfaqësues i shtetases D.H.(Gj.) në procesin e njohjes dhe kthimit të pronës, si dhe për tjetërsimin e saj në vijim, ka deklaruar më herët se kërkuesin e parë e ka kushëri dhe ka marrëdhënie të afërta me të. Për sa i përket shtetases S.B., e cila ka vepruar si përfaqësuese e shtetases D.H.(Gj.) gjatë procesit gjyqësor për njohjen dhe kthimin e pronës, nga këqyrja e sistemit C@ts të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve ka rezultuar se ajo ka qenë e punësuar pranë shoqërisë, kërkueses së dytë, me aksionar mazhoritar kërkuesin e parë. Gjithashtu, nga këqyrja e komunikimeve në *chat*-in e aplikacionit “SkyEcc” midis kërkuesit të parë dhe shtetasis Xh.L. (ish-drejtues i Prokurorisë Shkodër) ka rezultuar se ata kanë pasur komunikim në datat 16 dhe 18 shkurt 2021, pak ditë përpara përpilimit të aktit të ekspertimit grafik të datës 19.2.2021. Në një prej komunikimeve gjenden katër fotografi të një dokumenti që ngjason shumë me atë të atij akti ekspertimi, përveçse është konstatuar edhe përfshirja dhe angazhimi i atyre shtetasve për komprometimin e konkluzioneve të këtij akti. Në këtë akt ekspertimi është arritur në konkluzionin se dokumentet arkivore të përdorura gjatë procesit të njohjes dhe kthimit të pronës nuk konstatohen të jenë të falsifikuara, ndërkohë që në dy aktet e tjera të realizuara në vijim është arritur në një konkluzion të kundërt, pra se ato dokumente janë të falsifikuara. Gjatë hetimit, më datë 3.10.2023, është realizuar edhe këqyrja e pasurisë, ku është konstatuar se në të nuk kishte asnjë ndërtim.

Procesi gjyqësor për masën e sekuestros preventive

9. Prokuroria e Posaçme, duke vlerësuar se të tria pasuritë e paluajtshme në fjalë (*shih paragrafin 6 të vendimit*) janë në pronësi të personave subjekte të hetimit dhe se ka dyshime të arsyeshme të bazuara në prova se ato janë përfituar përmes falsifikimit të dokumenteve të realizuar nga kërkuesi i parë në bashkëpunim me persona të tjerë, si dhe se ekziston rreziku që këto pasuri, të cilat janë produkte të veprës penale, të tjetërsohen te persona të tretë, ka paraqitur në Gjykatën e Posaçme të Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar (*GJKKO-ja e Shkallës së Parë*) kërkesë për vendosjen e sekuestros preventive për ato pasuri.

10. GJKKO-ja e Shkallës së Parë, në dhomën e këshillimit, me vendimin nr. 422, datë 23.10.2023, ka pranuar kërkesën e Prokurorisë së Posaçme, duke vendosur masën e sigurimit pasuror “Sekuestro preventive” mbi pasuritë e paluajtshme objekt kërkesë. Sipas dispozitivit të vendimit, për administrimin e pasurisë ngarkohet administratori i Agjencisë për Administrimin e Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara (*AAPSK*) pranë Ministrisë së Financave. Ajo gjykatë ka vlerësuar, në kuptim të përmbajtjes së nenit 274 të Kodit të Procedurës Penale (*KPP*), praninë e elementeve *fumus delicti* dhe *periculum in mora*, si kushte për vendosjen e masës së sekuestros preventive, duke evidentuar në vijim parashikimet e pikës 2 të kësaj dispozite. Në këtë kuadër, sipas saj, evidentohet prania e elementit *fumus commissis delicti* dhe atij të lidhjes së posaçme, funksionale dhe jo të rastësishme mes sendit dhe veprimit penal të kundërligjshëm. Sipas gjykatës, ka dyshime të arsyeshme se kërkuesi i parë ka kryer veprat penale të atribuara në kuadër të procedimit penal nr. 9/2023, i regjistruar edhe për veprat penale “Falsifikimi i dokumenteve” dhe “Ekspertimi i rremë” dhe se ekziston dyshimi se pasuritë e paluajtshme objekt kërkimi për sekuestrim janë përfituar si rezultat i veprimtarisë kriminale. Po kështu, sipas saj, ka dyshime të arsyeshme se pasuritë objekt kërkesë janë produkte të veprës penale

të disa shtetasve, hetimi i së cilës është në dinamikën e tij dhe se kërkuesi i parë ka marrë pjesë në aktivitetin e kundërligjshëm të përvetësimit të atyre pasurive. Ajo gjykatë ka evidentuar se në procesin e njohjes dhe kthimit të pasurisë dhe në veprimet juridike për tjetërsimin e saj janë përfshirë shtetasit A.B. dhe S.B., të cilët rezultojnë lidhje e afërt e kërkuesit të parë, ndërkohë që nga të dhënat e marra nga aplikacioni SkyEcc rezulton edhe përfshirja e këtij shtetasi në kryerjen e ekspertimit grafik të rremë në funksion të procesit penal të lidhur me falsifikimin. Në vijim, gjykata ka vlerësuar se disponimi i lirë i pasurive mund të sjellë tjetërsimin e tyre të tretët, ligjërimin e tyre në qarkullimin civil dhe, për rrjedhojë, do të vështirësonte konfiskimin e tyre në përfundim të procesit penal.

11. Të tre kërkuesit, pasi kanë ardhur në dijeni të vendimit të GJKKO-së së Shkallës së Parë, si më lart, kanë paraqitur ankim për masën e sekuestros të vendosur ndaj dy prej pasurive. Po kështu, ndaj këtij vendimi ka paraqitur ankim edhe shoqëria “Xhenis-Sh” sh.p.k., për sa i përket masës së sekuestros ndaj pasurisë së regjistruar në pronësi të saj. Në kushtet kur përmes tyre kundërshtohet i njëjti vendim gjyqësor, ankimet janë shqyrtuar në një gjykim të vetëm dhe në përfundim, Gjykata e Posaçme e Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e organizuar (*GJKKO-ja e Apelit*), me vendimin nr. 167(87-2023-270), datë 27.11.2023, ka vendosur miratimin e vendimit të GJKKO-së së Shkallës së Parë. Edhe sipas asaj gjykate, ekzistojnë kriteret ligjore që masa synon, nëpërmjet shmangies së disponimit të lirë të sendit që lidhet me veprën penale ose të sendit produkt i veprës penale, në ndalimin e rëndimit ose të zgjatjes së pasojave të veprës penale tashmë të konsumuar dhe eliminimin e lehtësirave të kryerjes së veprave të tjera penale. Ajo gjykatë ka vlerësuar se për vendosjen e masës së sigurimit pasuror, sikurse dhe sekuestroja preventive, kërkohet ekzistenca e dyshimit, prova e krimit (*fumus delicti*), duke qenë të parëndësishme njohja e autorit të krimit apo fajësia e tij, sikundër edhe përkatësia e pronësisë së sendit. Sipas saj, në rastin konkret krijohet dyshimi i arsyeshëm se përmes falsifikimit të dokumenteve nga kërkuesi i parë është arritur në përfitimin e parregullt të pronësisë mbi pasuritë e sekuestruara, të cilat në vijim u kanë kaluar të tretëve (ankuesve). Po sipas gjykatës, referuar llojit të sendit, disponimi i të cilit shkakton rrezik/dëm nga vonesa apo *periculum in mora*, formohen dy lloje të sekuestros preventive, ajo e detyrueshme dhe ajo e mundshme funksionale. Në rastin konkret, ka vlerësuar ajo gjykatë, disponimi i lirë i sendeve (pasurive) të lidhura ngushtësisht me veprat penale të falsifikimit të dokumenteve në kuadër të krimit të organizuar, jo vetëm ka rënduar dhe zgjatur pasojat e saj ose ka krijuar lehtësira për kryerjen e veprës tjetër penale “Pastrimi i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale”, por dhe mund të vazhdojë të rëndojë, zgjasë pasojat e këtij krimi dhe të krijojë lehtësira për vepra të tjera penale, nëpërmjet, së paku, pastrimit të produkteve të veprës penale ose të veprimtarisë kriminale, duke u plotësuar kështu kërkesat sipas nenit 274, pika 1, të KPP-së, për vendosjen e sekuestros së detyrueshme. Po sipas saj, pasuritë e fituara nëpërmjet falsifikimit të dokumenteve në kuadër të krimit të organizuar krijojnë lidhjen ndërmjet veprave penale dhe sendit, duke qenë ato produkte të veprës penale (neni 36, pika 1, shkronja “b”, i KP-së), situatë e cila përputhet me kërkesat e nenit 274, pika 2, të KPP-së, për vendosjen e sekuestros së mundshme funksionale.

12. Për rekursin e paraqitur nga tre kërkuesit dhe nga shoqëria “Xhenis-Sh.” sh.p.k., Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, në dhomën e këshillimit, me vendimin nr. 00-2024-423, datë 7.3.2024, ka vendosur mospranimin e tyre. Për sa i përket rekursit të kërkuesve, ai kolegji ka arritur në përfundimin se shkaqet e parashtruara nuk referojnë në përcaktimet e nenit 432, pika 1, të KPP-së, pasi nuk janë të tilla që të paraqesin rëndësi për njësimin apo zhvillimin e praktikës gjyqësore, nuk sjellin pasojë në vlefshmërinë e vendimit, si dhe nuk evidentohet që vendimi i kundërshtuar të jetë në kundërshtim me praktikën e Kolegjit Penal ose të Kolegjeve të Bashkuara. Ai kolegji ka vërejtur se sekuestroja preventive vendoset në prani të nevojave të sigurimit që lidhen me praninë e dyshimit për ekzistencën e veprës penale dhe me rrezikshmërinë e sendit, sipas dy situatave: kur sendi është i lidhur me veprën penale dhe disponimi i lirë i tij mund të rëndojë apo të zgjasë pasojat e veprës penale, ose të lehtësojë kryerjen e veprave

penale të tjera; kur sendi është produkt i veprës penale ose çdo pasuri tjetër që mund të konfiskohet. Për sa i përket rastit konkret, ai kolegji e ka gjetur të drejtë, në kuptim të nenit 274 të KPP-së, qëndrimin e gjykatave më të ulëta për vendosjen e sekuestros preventive me qëllim që të pengohet çdo transferim i mundshëm i pasurive të paluajtshme, të dyshuara si produkte të veprës penale, ndërsa disponimi i lirë i tyre mund të sillte tjetërsimin të të tretët, ligjërimin në qarkullimin civil, për rrjedhojë, do të vështirësonte në përfundim konfiskimin e tyre. Po sipas atij kolegji, në rastin konkret jemi para sekuestrimit si masë e përkohshme që kufizon të drejtën e disponimit të lirë të pronës kur përmbushen kushtet e parashikuara në ligj, ndaj, ndryshe nga sa pretendohet në rekurs, edhe sipas nenit 7 të Direktivës 42/2014 të Bashkimit Evropian (BE) (pavarësisht faktit nëse ajo është e zbatueshme në Republikën e Shqipërisë), një masë e tillë është e lejueshme edhe për pasuritë/sendet që disponohen nga të tretët kur ndaj tyre lejohet konfiskimi. Së fundi, Kolegji Penal ka vlerësuar se vendosja e masës së sigurimit pasuror është e domosdoshme dhe proporcionale në raport me faktet penale, për të cilat po hetohen të hetuarit, për të cilët ka dyshime të bazuara se kanë vepruar apo bashkëvepruar në kuadrin e një grupi të strukturuar kriminal dhe ndërhyrja ka qenë në përputhje me gjendjen që e ka diktuar atë dhe në proporcion të drejtë me qëllimin për të cilin është marrë.

13. Më datë 26.4.2024, Prokuroria e Posaçme ka paraqitur kërkesën për dërgimin në gjyq të procedimit penal nr. 9/2023 në ngarkim edhe të kërkuesit të parë, e cila është pranuar nga GJKKO-ja e Shkallës së Parë (gjyqtari i seancës paraprake) dhe çështja penale aktualisht është në gjykim. Nga ana tjetër, Prokuroria e Posaçme referon se materialet e procedimit penal nr. 9/2023, në lidhje me faktet penale që kanë të bëjnë me pasuritë e vendosura në sekuestro preventive, janë ndarë si procedim më vete, hetimi paraprak për të cilin është në vijim.

14. Më datë 25.10.2024, përmes shërbimit postar, të tre kërkuesit i janë drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*), me ankim kushtetues individual, sipas objektit të tij, i cili është regjistruar më datë 28.10.2024.

15. Me vendimin e datës 27.12.2024, Kolegji i Gjykatës ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim paraprak në Mbledhjen e Gjyqtarëve dhe kjo e fundit, me vendimin e datës 20.1.2025, ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve dhe thirrjen si subjekte të interesuara të palëve në procesin gjyqësor të kundërshtuar, të cilat në vijim janë njoftuar rregullisht. Subjekti i interesuar, shoqëria “Xhenis-Sh” sh.p.k., në parashtrimet e datës 20.2.2025, ka kundërshtuar procesin gjyqësor objekt i ankimit kushtetues, duke ngritur pretendime për cenimin e të drejtave të saj kushtetuese për shkak të masës së sekuestros preventive mbi pasurinë e regjistruar në pronësi të këtij subjekti. Gjykata, duke pasur parasysh se subjektet e interesuara thirren në gjykim në mënyrë që të kontribuojnë në shqyrtimin e çështjes që po gjykohet, në rastin konkret në lidhje me ankimin kushtetues individual të kërkuesve, si dhe në situatën kur ky subjekt i interesuar edhe pse ka qenë palë në procesin gjyqësor objekt të këtij gjykimi, nuk i është drejtuar në formë dhe në përmbajtje Gjykatës për kundërshtimin e tij me ankim kushtetues individual për sa masa e sekuestros ka prekur interesat e tij, kërkimet ngushtësisht personale të paraqitura nga ky subjekt, për sa kohë nuk lidhen dhe as kontribuojnë për çështjen në këtë gjykim, nuk u morën në konsideratë.

16. Më datë 6.3.2025, kërkuesi i parë dhe kërkuesi i dytë i janë drejtuar Gjykatës me kërkesë për përjashtimin e një gjyqtari nga shqyrtimi i kësaj çështjeje, për të cilën Mbledhja e Gjyqtarëve, me vendimin e datës 26.3.2025, ka vendosur rrëzimin e saj si të pabazuar.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

17. **Kërkuesit**, në mënyrë të përmbledhur, kanë pretenduar se u është cenuar:

17.1 *E drejta e pronës private*, për shkak të shkeljes së normave kushtetuese dhe konventore që lejojnë masat e sigurimit pasuror në procedurën penale, pasi:

17.1.1 Ndërhyrja në të drejtën e pronës private *nuk është bazuar në ligj*, sepse legjislacioni penal material dhe procedural lejon kufizimet e kësaj të drejte vetëm ndaj personave që dyshohet se kanë kryer veprën penale dhe në kushtet kur në përfundim të gjyqimit për ata mund të jepet edhe dënimi plotësues i parashikuar në nenet 32, pika 2 dhe 36 të KP-së. Vendimet gjyqësore kanë interpretuar në mënyrë të zgjeruar përmbajtjen e neneve 274–276 të KPP-së, pasi kërkuesi i dytë dhe i tretë nuk kanë kryer ndonjë veprim të paligjshëm dhe as dyshohen se mund të kenë kryer ndonjë prej veprave penale të procedimit penal në kuadër të të cilit u vendos masa e sekuestros. Gjykatat kanë neglizhuar mirëbesimin e këtyre kërkuesve në kohën kur janë bërë titullarë të ligjshëm të pasurive të vendosura në sekuestro. Konfiskimi është një nga llojet e dënimeve plotësuese, që paraprihet nga sekuestro preventive, por ka të njëjtën natyrë, bie mbi personin dhe jo mbi pasurinë. Prokuroria, edhe pse ka barrën e provës, nuk ka provuar se ekziston “dyshimi i arsyeshëm” për përgjegjësinë personale të kërkuesit të dytë dhe të tretë në kryerjen e veprës penale, kohën e përfshirjes në veprimtari kriminale në raport me kohën e krijimit të pasurisë që kërkohet të sekuestrohet, madje edhe lidhjen e krimit me atë pasuri. Ndërkohë që neni 190, pika 1, shkronja “a”, i KPP-së parashikon përjashtimin nga konfiskimi të sendeve të personave që nuk kanë marrë pjesë në kryerjen e veprës penale.

17.1.2 Ndonëse legjislacioni penal nuk e njeh *konceptin e “konfiskimit të zgjeruar” në procesin penal*, edhe nëse supozohet aplikimi i Direktivës 42/2014 të BE-së, nuk do të kishte qenë e mundur vendosja e sekuestros preventive, pasi direktiva mbron interesat pasurorë të palëve të treta në mirëbesim. Nga vendimet gjyqësore nuk rezulton që kontratat e lidhura mes shtetases D.H.(Gj.) dhe kërkuesve të kenë qenë fiktive ose me qëllim mashtrimin e ligjit, përkundrazi, palët kanë përmbushur detyrimet e tyre, duke paguar kërkuesi i dytë shumën e parave të blerjes përmes bankës. Konfiskimi i zgjeruar sipas direktivës lejon ndjekjen e produkteve të krimit të personat e tretë me kushtin që të jenë në keqbesim, ndërkohë që masat pasurore nuk mund të cenojnë pasuri të personit të tretë të fituar në mirëbesim.

17.1.3 Masa e sekuestros preventive *nuk respekton parimin e proporcionalitetit të ndërhyrjes*. Ajo përbën një masë ekstreme, për sa kohë që pronarët e ligjshëm janë zhveshur *de facto* nga çdo e drejtë reale mbi pasuritë e tyre, ndërkohë që kërkuesi i dytë është penguar që të zhvillojë pronën sipas lejes së marrë nga organi kompetent shtetëror. Dëmi i shkaktuar këtij kërkuesi është joproporcional, ndaj masa nuk është e përshtatshme me nevojat e sigurimit, pasi mund të urdhërohej kryerja e shënimeve në kartelat e pasurisë për të garantuar mostjetërsimin e pronës të tretët. Masa është e ashpër dhe disproporcionale në raport me pasojat ekonomike të pronarit dhe interesin publik për zhvillimin e turizmit në atë zonë. Kërkuesi i dytë nuk ka qenë palë në kontratën e shitblerjes fillestare prej pronares dhe ka qenë në mirëbesim. Ai ka kryer studimin gjeoteknik të terrenit dhe ka përgatitur projektin për ndërtimin e kompleksit turistik, duke ndjekur procedurën administrative deri te miratimi i lejes. Përpara se të jepej leja nga Këshilli Kombëtar i Territorit, ai ka kërkuar të konfirmohen të drejtat e pronësisë, çka rezulton nga shkresa e ASHK-së. Kur u caktua masa e kundërshtuar kishin filluar punimet ndërtimore, të cilat u ndërpreu, duke pësuar kështu kërkuesi i dytë një dëm të konsiderueshëm ekonomiko-financiar. Masa e sekuestros ka prekur edhe interesat publikë për zhvillimin e zonës, duke qenë se projekti është pjesë e investimeve strategjike. Masa më e përshtatshme do të ishte vendosja e kufizimeve në regjistrat e ASHK-së, ndërkohë që marrja në administrim nga AAPSK-ja e ka zhveshur tërësisht kërkuesin e dytë nga çdo tagër dhe nga e drejta për zhvillimin e pronës.

17.1.4 Në fashikullin gjyqësor nuk gjendet asnjë provë që të lidhë në mënyrë direkte ose indirekte kërkuuesin e parë me pasuritë e sekuestruara, edhe pse gjykatat e kanë pranuar *apriori* këtë. Edhe pse është nipi i së ndjerës D.H.(Gj.), ai nuk provohet të jetë angazhuar në veprimet administrative të kryera për kthimin e pasurisë, ndërsa pas regjistrimit të pronës me vendim gjyqësor civil të formës së prerë, shoqëria “Imperial C. Construction” sh.p.k. e ka blerë sipas kontratës noteriale dhe është depozituar çmimi në llogarinë e noteres. Edhe pse kjo shoqëri është përthithur nga shoqëria kërkuuese e dytë, ku kërkuesi i parë ka shumicën e aksioneve, në kohën e transaksionit ndaj këtij të fundit nuk kishte asnjë procedim penal. Kërkuesi i tretë është vëllai i së ndjerës D.H.(Gj.), ndaj është e pranueshme dhe e ligjshme kontrata e dhurimit të pasurisë nr. 1083/6. Në datat e kryerjes së këtyre transaksioneve ndaj kërkuemit të parë nuk ka pasur ndonjë proces penal, ndaj edhe në këndvështrim të konfiskimit të zgjeruar (pavarësisht se nuk aplikohet në Shqipëri), pasuritë e kërkuemit të dytë dhe të tretë nuk mund të ishin objekt sekuestrimi. Në lidhje me problematikat që kanë dalë në vitin 2021, kërkuesi i parë nuk ka pasur mundësi të dinte dyshimet për origjinalitetin e dokumenteve në favor të ish-pronares të dala nga AQSH-ja më datë 7.6.2013. Përgjigja e AQSH-së është shoqëruar me fotokopje të dokumenteve përkatëse, përmbajtja e të cilave është verifikuar nga shumë institucione dhe nga ekzaminimet grafike ka rezultuar se në to nuk ka pasur ndërhyrje. Dokumentet e dala nga ky institucion janë dorëzuar në të njëjtën gjendje në gjykatë, duke u bërë pjesë e dosjes gjyqësore.

17.1.5 Lidhja e kërkuemit të parë me dyshimet për falsifikim të dokumenteve bazohet vetëm në të dhënat e komunikimeve në platformën SkyEcc, të dërguara nga autoritetet franceze, të cilat pretendohet se i përkasin muajit shkurt 2021, kurse shtetasja D.H.(Gj.) e ka fituar të drejtën e pronësisë me vendim gjyqësor të formës së prerë në vitin 2014 dhe kalimet e pronësisë janë bërë në vitet 2016 e 2017. Të dhënat e komunikimeve në platformën SkyEcc janë të papërdorshme, pasi janë prova të mbledhura në kundërshtim me ligjin. Gjithsesi, ato nuk vërtetojnë përfshirjen e kërkuemit të parë në falsifikimin e dokumenteve brenda AQSH-së përpara vitit 2013. Për më tepër, GJKKO-ja e Apelit nuk ka arsyetuar për shkakun e ankimit që lidhet me papërdoshmërinë e të dhënave të marra me letërporosi nga autoritetet franceze, si të mbledhura në kundërshtim me legjislacionin shqiptar, për sa kohë ato janë rezultat i përgjimeve masive, duke qenë për këtë shkak të papërdorshme edhe në këtë gjykim. Procesi i identifikimit të kërkuemit të parë si përdorues i një kodi Pin ka qenë i paligjshëm dhe shkel edhe standardet e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*GJEDNJ*) për domosdoshmërinë që ndërhyrja në të drejtat e mbrojtura nga neni 8, pika 2, i KEDNJ-së duhet të jetë e bazuar në legjislacionin e brendshëm. Në kuptim të nenit 32, pika 2, të Kushtetutës ato duhet të përjashtohen si provë, pasi përbëjnë të dhëna të mbledhura në mënyrë të paligjshme

17.2 *E drejta për proces të rregullt në drejtim të:*

17.2.1 *Së drejtës së aksesit*, pasi gjykimi në GJKKO-në e Shkallës së Parë është zhvilluar pa u njoftuar, thirrur dhe dëgjuar palët e treta që janë prekur në të drejtën e pronës nga sekuestrimi arbitrar i pasurive të tyre. Referuar dispozitave procedurale që rregullojnë sekuestron preventive, përpara dhe pas ndryshimeve të vitit 2017, ato nuk parashikojnë një mënyrë të veçantë gjykimi, sikurse është ai kameral (në dhomë këshillimi). Ligjvënësi, duke heshtur, ka pranuar se gjykimi i këtyre kërkesave duhet të bëhet me urgjencë, por me njoftimin e palëve, prandaj konfondimi i kësaj procedure me atë për caktimin e masave të sigurimit personal, sipas nenit 244 të KPP-së, është e gabuar dhe në shkelje të vullnetit të ligjvënësit. Ndërsa në procedura të tjera ligjvënësi ka shprehur vullnetin për shqyrtimin e kërkesave të tilla në dhomën e këshillimit (ligji nr. 10192/2009), në përmbajtjen e neneve 274 dhe 275 të KPP-së, ai ka konfirmuar vullnetin për gjykimin e tyre në seancë gjyqësore me prani të palëve. Kjo shkelje nuk u riparua nga gjykatat më të larta.

17.2.2 *Parimit të barazisë së armëve dhe të kontradiktoritetit*, pasi për shkak të zhvillimit të seancës në dhomën e këshillimit, GJKKO-ja e Shkallës së Parë nuk ka lejuar debatin për provat mbi të cilat është

kërkuar masa e sekuestros. Kjo shkelje u thellua nga gjykata e apelit, e cila zhvilloi një seancë gjyqësore formale ku vetëm dëgjoi parashtrimet e ankuesve, por nuk lejoi debatin gjyqësor, as shqyrtimin dhe verifikimin në seancë gjyqësore të përmbajtjes së akteve e të dokumenteve të paraqitura nga prokuroria. Gjukata e Lartë nuk e pranoi këtë shkak rekursi duke dhënë një arsytim të përgjithshëm. Gjukata e Lartë nuk i dëgjoi kërkuesit edhe pse ata kishin parashtruar çështje të ligjit dhe të faktit, për sa kohë pretendimet kishin të bënin edhe me parimin e ligshmërisë në caktimin e masës.

17.2.3 *Standardit të arsytimit*, pasi gjykatat nuk kanë respektuar përmbajtjen e nenit 274, pika 1, të KPP-së, por i kanë arsyetuar vendimet në mënyrë të përgjithshme, duke ndërhyrë në të drejtën e pronës së kërkuesit të dytë dhe të tretë, të cilët nuk janë nën hetim, ndaj tyre nuk ka pasur procedim penal apo ndonjë indicie ose dyshim se kanë kryer ndonjë vepër penale. Gjukatat kanë zbatuar në mënyrë të gabuar nenin 274, pika 2, të KPP-së në lidhje me nenin 36 të KP-së, i cili zbatohet vetëm për pasuritë e personit nën hetim. Masa është në shkelje të nenit 7 të KEDNJ-së dhe praktikës së GJEDNJ-së. Kërkuesit në fjalë kanë qenë në mirëbesim kur kanë fituar pasuritë. Po kështu, direktiva e re e BE-së 2024/1260, datë 24.4.2024 përcakton paprekshmërinë e pronës private të personave të tretë/të interesuar/të dëmtuar/viktimave etj., të cilët jo vetëm nuk kanë marrë pjesë në kryerjen e veprave penale, por e kanë fituar pasurinë në mirëbesim. Gjukatat u kanë dhënë vlerë të dhënave të marra në mënyrë të paligjshme dhe kanë zhvendosur efektin e tyre disa vite më parë (2013–2017), kur aplikacioni SkyEcc nuk ishte në përdorim. Gjukatat kanë zhbërë vendimet gjyqësore të formës së prerë në lidhje me tagrat e pronësisë së shtetases D.H.(Gj.), por edhe të dhënat e akteve shkresore dhe provave të tjera, duke shkelur detyrimin për të verifikuar praninë e *fumus commissi delicti*. Ato kanë pranuar *apriori* kërkesën e prokurorisë, pa analizuar veprimtarinë konkrete të kërkuesit të tretë ose të administratorit të kërkuesit të dytë në raport me tërësinë e provave, në kundërshtim me procesin e drejtë. Masat e sigurimit pasuror kushtëzohen nga disa faktorë, për të cilat barrën e provës e ka prokuroria, që lidhen me fajësinë për veprën penale, vërtetimin e përgjegjësisë personale të pronarit në kryerjen e veprës penale në kohën e përfshirjes së tij në veprimtarinë kriminale, lidhjen mes veprës penale dhe pasurisë që sekuestrohet.

17.2.4 *Parimit të paanshmërisë*, pasi gjykatat kanë qenë të prirura të pranojnë *apriori* kërkesën e prokurorisë edhe sepse janë nën “presionin” e organit procedues për shkak të përgjimeve të komunikimeve të tyre dhe familjarëve nga struktura e Byrosë Kombëtare të Hetimit (BKH), që varet nga ai (Prokuroria e Posaçme).

17.2.5 *Parimit të sigurisë juridike*, pasi kërkuesi i dytë dhe i tretë e kanë fituar titullin e pronësisë shumë vite përpara se të regjistrohej procedimi penal nr. 9/2023, ndërsa shitësja D.H.(Gj.) i kishte fituar tagrat e pronësisë në bazë të vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Ata janë bërë pronarë të ligjshëm të pasurive të sekuestruara në kushtet kur pala shitëse/dhuruese gëzonte titull të ligjshëm pronësie të regjistruar rregullisht. Vendimi gjyqësor i formës së prerë përbën mënyrë origjinale të fitimit të pronës dhe sipas nenit 451/a të Kodit të Procedurës Civile (KPC) është i detyrueshëm, ndërsa efektet e tij nuk mund të vihen në diskutim, përveçse sipas institutit të rishikimit të rregulluar nga nenet 494 e vijues i këtij kodi. Nuk rezulton të jetë dhënë ndonjë vendim penal i formës së prerë për falsifikimin e dokumenteve me të cilat është bërë pronare e ndjera D.H.(Gj.) dhe as të jetë paraqitur ndonjë kërkesë për rishikimin e vendimit civil të formës së prerë, ndaj ndërhyrja në të drejtat e pronësisë të kërkuesve në fjalë është në shkelje të parimeve të ligshmërisë dhe të sigurisë juridike. Po kështu, këta kërkues kanë qenë në mirëbesim kur kanë fituar pasuritë. Procedura e kalimit të pronësisë është bërë disa vite përpara hyrjes në fuqi të ligjit nr. 20/2020. Ky parim është cenuar edhe sepse gjykatat nuk kanë marrë në konsideratë as përfundimet në vendimin për pushimin e hetimeve të vitit 2022.

18. *Subjekti i interesuar, Prokuroria e Posaçme*, ka prapësuar si vijon:

18.1 Pretendimi për mungesën e lidhjes të hetuarit, kërkesit të parë, me pasuritë objekt sekuestro, si dhe se gjykatat kanë pranuar *apriori* versionin hipotetik të Prokurorisë së Posaçme se pasuritë e sekuestruara janë pronë e këtij shtetasi është i gabuar dhe anashkalon provat e administruara në hetim. Ndryshe nga sa pretendohet, në hetim janë grumbulluar prova që sjellin të dhëna në këtë drejtim dhe konkretisht:

18.1.1 E pyetur më datë 13.1.2021 për prokurën e nënës së saj D.H.(Gj.) për shtetasin A.B., kallëzuesja L.Z. ka deklaruar se nëna e saj nuk dinte të shkruante, të lexonte ose të nënshkruante dhe maksimumi që mund të bënte ishte të vendoste gishtin në letër. Ajo ka deklaruar se bëhet fjalë për një pronë në Velipojë që ndodhet afër një resorti të madh, me sipërfaqe 365 dynymë, për të cilën nëna nuk u ka folur kurrë, por në regjistrin e vitit 1935 rezultonte pronare. Këtë pronë e ka poseduar vazhdimisht kërkuesi i parë, i cili ka bërë edhe veprimet për ta bërë të vetën. Vetëm diku rreth vitit 2015 ajo ka marrë vesh për herë të parë se nëna e saj ka prona.

18.1.2 Shtetasi A.B., përfaqësuesi me prokurë i D.H.(Gj.), i pyetur si person që ka dijeni për veprën penale, ka deklaruar se kërkuesi e parë e ka kushëri dhe ka marrëdhënie të afërta me të. Nga këqyrja e sistemit C@ts të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, rezulton se shtetasja S.B. ka qenë e punësuar pranë shoqërisë, kërkueses së dytë, me aksionar me 56% të kuotave kërkuesi e parë. Nga këqyrja e datës 3.10.2023, për vendndodhjen e pasurive të mësipërme, rezulton se ato kufizohen nga ana perëndimore me muret kufizuese të objektit “Grand Hotel Evropa Resort”, nga ana veriore me rrugën e asfaltuar, nga ana lindore me plazhin e Velipojës dhe nga ana jugore me bregdetin. Në këtë sipërfaqe trualli nuk u konstatua asnjë ndërtim brenda tij.

18.1.3 Komunikimet në aplikacionin SkyEcc mes përdoruesit me kodin pin xxxxxx (kërkuesi i parë) dhe përdoruesit me kodin pin xxxxxx (prokurori Xh.L.) tregojnë përfshirjen dhe angazhimin e tyre me veprime konkrete për komprometimin e konkluzioneve të aktit të ekspertimit grafik nr. 1802, datë 19.2.2021, i cili nuk ka konstatuar falsifikime. Ky akt është në mbështetje të vërtetësisë së dokumenteve, të cilat kanë shërbyer për fitimin e pronës nga shtetasja D.H.(Gj.) (emta e kërkuesi të parë). Ky komunikim është zhvilluar në periudhën 16-18 shkurt 2021, pra tre deri në një ditë përpara se të kryhej akti i ekspertimit grafik, i cili, nga ana tjetër, bie në kundërshtim me përfundimet e akteve të ekspertimit grafik nr. 639, datë 27.1.2022 dhe nr. 5398, datë 6.5.2022, të kryera në kuadër të hetimeve të të njëjtit procedim penal. Dokumentet e konstatuara të falsifikuara sipas këtyre të fundit (aktet e ekspertimit) janë përdorur në procesin e njohjes së pronësisë të shtetasës D.H.(Gj.) nga përfaqësuesit me prokurë A.B. dhe S.B. Në kushtet kur ka dyshime të arsyeshme, të bazuara në prova, se pasuritë janë fituar nëpërmjet falsifikimit të dokumenteve të kryer edhe nga kërkuesi i parë, ekziston rreziku që këto pasuri, të cilat janë produkte të veprës penale, të tjetërsohen te persona të tretë.

18.2 Pretendimi i kërkuessve për cenimin e së drejtës së aksesit bazuar në argumentin se nuk janë njoftuar, thirrur dhe dëgjuar palët që preken rëndë në të drejtat e tyre pronësore nga sekuestrimi, është i pabazuar. Neni 244, pika 1, i KPP-së parashikon se vendimi i gjykatës për kërkesën e prokurorit për caktimin e masave të sigurimit merret në dhomën e këshillimit, duke mos lënë kjo dispozitë ligjore asnjë hapësirë paqartësie në këtë drejtim. Të njëjtin arsyetim ka përdorur edhe gjykata e apelit dhe Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë kur kanë shqyrtuar dhe rrëzuar ankimin dhe rekursin e palës kërkuese për këtë pretendim.

18.3 I pabazuar është edhe pretendimi për cenimin e parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit, për shkak të shqyrtimit të kërkesës së Prokurorisë së Posaçme në dhomën e këshillimit. Kërkuesi e kanë ankimuar vendimin e gjykatës së shkallës së parë dhe përpara gjykatës së apelit kanë pasur mundësinë të paraqesin të gjitha provat dhe pretendimet e tyre, ndërkohë që ajo gjykatë në përfundim të shqyrtimit u ka dhënë përgjigje të arsyetuar të gjitha pretendimeve të ngritura. Ky pretendim është shqyrtuar edhe nga Gjykata e Lartë, e cila e ka gjetur të pabazuar.

18.4 I pabazuar është edhe pretendimi për cenimin e parimit të sigurisë juridike. Sipas kërkesve, ata e kanë fituar titullin e pronësisë shumë vite përpara se të regjistrohej procedimi penal nr. 9/2023 dhe se shitësja D.H.(Gj.) i kishte fituar tagrat e pronësisë në bazë të vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Ndërkohë, neni 451/a i KPC-së zbatohet në çështje civile dhe parashikon se vendimi gjyqësor i formës së prerë ka fuqi vetëm për çka është vendosur midis po atyre palëve, për të njëjtin objekt dhe për të njëjtin shkak ligjor të padisë. Në rastin konkret, jemi përpara një mase sigurimi pasuror në kuadër të një procedimi penal, e cila vendoset në kushtet e parashikuara nga KPP-ja. Kjo është një masë e përkohshme dhe e verifikueshme në raport me kushtet e zbatimit të saj. Ndërkohë, efektet e procedimit civil dhe administrativ në atë penal, janë parashikuar shprehimisht në nenin 71 të KPP-së, për rrjedhojë ky pretendim haptazi nuk ka lidhje me parimin e sigurisë juridike.

III Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkesve

19. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është vlerësuar si një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “F” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësura në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, shterimin e mjeteve juridike, si dhe mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur.

20. Lidhur me legjitimitimin *ratione personae*, Gjykata ka pohuar se sipas neneve 131, pika 1, shkronja “F” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, individ i mund të paraqesë ankim kushtetues individual vetëm për çështje që lidhen me interesat e tij, duke provuar se është cenuar në të drejtat e tij kushtetuese, pra se është viktimë e një shkeljeje dhe se pasojat nga akti i kundërshtuar janë të drejtpërdrejta dhe reale për të. Kjo do të thotë se kërkuesi duhet të provojë legjitimitimin e tij si në aspektin procedural, ashtu edhe në atë substancial (*shih vendimin nr. 16.4.2024 të Gjykatës Kushtetuese*).

21. Për sa u përket kërkesve të dytë (shoqëria “Imperial Group” sh.a.) dhe të tretë (Kolë Gjoka), ata kanë qenë pala ankuese që ka vënë në lëvizje gjykatat më të larta për kundërshtimin e vendimit të GJKKO-së së Shkallës së Parë që ka pranuar kërkesën e Prokurorisë së Posaçme, duke vendosur masën e sigurimit pasuror “Sekuestro preventive” mbi pasuritë e tyre. Për rrjedhojë, ata provojnë interesin e tyre në aspektin procedural dhe atë substancial në drejtim të pasojave reale dhe të drejtpërdrejta në të drejtat kushtetuese të pretenduara të cenuara nga vendimet e kundërshtuara. Po kështu, në lidhje me legjitimitimin e kërkesit të dytë, në kuptim të nenit 16 të Kushtetutës, të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë vlejnë edhe për personat juridikë, për aq sa përputhen me qëllimet e përgjithshme të tyre dhe me thelbin e këtyre të drejtave e lirive. Ky kërkuës është person juridik i krijuar sipas legjislacionit shqiptar dhe ka vënë në lëvizje gjykimin kushtetues për mbrojtjen e të drejtave të tij kushtetuese të pretenduara të cenuara, për të cilat Kushtetuta ofron të njëjtën mbrojtje si për personat fizikë.

22. Për sa i përket kërkesit të parë (Pëllumb Gjoka), edhe pse ai ka qenë gjithashtu pala ankuese në procesin gjyqësor të kundërshtuar, në fakt rezulton që ai të jetë aksionar në shoqërinë kërkuese të dytë, por nuk rezulton që masa e sekuestros të jetë vendosur mbi pasuri që janë të regjistruara në emër të tij, pra nuk rezulton që ai *de jure* të mbartë të drejta pasurore për pasuritë e paluajtshme objekt

sekuestro. Sipas GJEDNJ-së, në lidhje me ankesat e shoqërive (*shih Agrotexim etj. kundër Greqisë, 1995, §§ 64-71*), një person nuk mund të ankohet për shkeljen e të drejtave të tij në procedura në të cilat nuk është palë edhe nëse është aksionar dhe/ose drejtor i një shoqërie që ishte palë në ato procedura (*shih Centro Evropa 7 S.r.l. dhe Di Stefano kundër Italisë [DhM], 2012, §§ 92-93*). Po kështu, kërkuesi në fjalë nuk rezulton të ketë vepruar në rastin konkret as në cilësinë e përfaqësuesit të shoqërisë kërkuese. Interesat e tij si aksionar i kësaj shoqërie përthithen nga kjo e fundit, duke qenë ajo subjekti i së drejtës që mbart interesa për pasuritë e regjistruara në emër të saj dhe që mund të ankohet për shkelje të të drejtave të lidhura me ato pasuri, gjë të cilën ajo për më tepër në rastin konkret e ka bërë. Për rrjedhojë, kërkuesi Pëllumb Gjoka nuk legjitimohet *ratione personae* në aspektin substancial për t'iu drejtuar Gjykatës.¹

23. Për sa më lart, Gjykata vlerëson të vijojë shqyrtimin e çështjes vetëm për sa u përket kërkuessve të dytë dhe të tretë.

24. Në lidhje me kriterin e *shterimit të mjeteve juridike efektive*, Gjykata ka pohuar se në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja “F”, të Kushtetutës, mbrojtja kushtetuese ka një funksion *subsidiar*, që do të thotë se ajo mund të kërkohej vetëm për një vendim përfundimtar, të çfarëdolloj forme që përmbyll procesin gjyqësor, pasi individit ka shteruar mjetet dhe rrugët e tjera ligjore. Cenimi i të drejtave themelore, përfshirë atë për një proces të rregullt ligjor, mund të pretendohet në këtë Gjykatë vetëm pasi të shterohen të gjitha mundësitë e ofruara nga sistemi i apelimeve. Në rastin konkret, objekt kundërshtimi janë vendimet gjyqësore të të tria shkallëve të gjykimit me të cilat është lejuar vendosja e sekuestros preventive mbi pasuritë e paluajtshme të kërkuessve. Nisur nga fakti se Gjykata i ka përfshirë në juridiksionin e saj këto vendime, të cilat ndonëse me karakter të përkohshëm dhe që nuk vendosin për themelin e çështjes, ndërhyjnë në të drejtat kushtetuese individuale (*shih vendimet nr. 29, datë 16.4.2024; nr. 18, datë 19.3.2024 të Gjykatës Kushtetuese*), konsiderohet se ato përfshihen në juridiksionin kushtetues.

25. Për sa u përket pretendimeve të parashtruara në ankimin kushtetues individual rezulton se pretendimin për cenimin e *parimit të paanshmërisë*, pasi gjykata e shkallës së parë dhe ajo e apelit kanë qenë të prirura të pranojnë *apriori* kërkesën e prokurorisë edhe sepse janë nën “presionin” e organit procedues për shkak të përgjimeve të komunikimeve të tyre dhe të familjarëve nga struktura e BKH-së, që varet nga ai (Prokuroria e Posaçme), kërkuessit nuk e kanë ngritur më parë në formë e substancë në ankimet në gjykatat më të larta të juridiksionit të zakonshëm, por e kanë parashtruar për herë të parë përpara kësaj Gjykate. Për rrjedhojë, kërkuessit nuk kanë shteruar mjetet juridike për këtë pretendim. Kurse për sa u përket pretendimeve të tjera të parashtruara në ankimin kushtetues, rezulton se kërkuessit kanë përmbushur kriterin e shterimit të mjeteve juridike.

26. Kërkuessit legjitimohen edhe *ratione temporis*, në kuptim të përmbajtjes së nenit 71/a, pika 1, shkronja “b”, të ligjit nr. 8577/2000, pasi vendimi gjyqësor më i fundit në kohë i kundërshtuar, ai i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, mban datën 7.3.2024, i cili, sipas informacionit të dërguar nga Gjykata e Lartë, është publikuar në faqen e saj zyrtare më 27.6.2024, ndërsa kërkesa është dërguar në Gjykatë përmes shërbimit postar më datë 25.10.2024, pra brenda afatit 4-mujor.

¹ Gjyqtaret Holta Zaçaj, Marsida Xhaferllari dhe Sonila Bejtja mbajtën qëndrimin se kërkuesi Pëllumb Gjoka legjitimohet *ratione personae* për t'iu drejtuar Gjykatës. Në vlerësimin e këtyre gjyqtareve kërkuesi i parë justifikon interesin në çështjen e parashtruar, në kushtet kur ai, ashtu siç kanë evidentuar edhe gjykatat e zakonshme, përfshihet në rrethin e personave të interesuar për sekuestrimin, të cilët kanë të drejtën e ankimit sipas dispozitave të KPP-së, si dhe në kushtet kur ai është subjekt i procedimit penal gjatë të cilit është vendosur sekuestrimi i pasurisë me argumentin se disponimi i lirë i sendeve rëndon pasojat dhe lehtëson kryerjen e veprave penale, për të cilat vetë kërkuesi i parë është person i dyshuar. Për më tepër, vlerësimi i shumicës për moslegjitimitimin e kërkuessit të parë nuk sjell ndonjë pasojë praktike në zgjidhjen e çështjes, në kushtet kur të tre kërkuessit paraqesin të njëjtat kërtime, me të njëjtin objekt dhe shkaqe.

27. Gjykata konstaton se pas njoftimit të palëve për kalimin e çështjes për shqyrtim në seance plenare, kërkuesit, në parashtrimet shtesë drejtuar Gjykatës, kanë pretenduar, mes të tjerash, cenim të: nenit 7 të KEDNJ-së, që parashikon se askush nuk mund të dënohet për një veprim ose një mosveprim që në momentin kur është kryer nuk përbënte vepër penale sipas së drejtës së brendshme ose ndërkombëtare, e lidhur me kjo me mirëbesimin e palëve që nuk janë objekt i procedimit penal; së drejtës së aksesit dhe asaj për t'u dëgjuar për çështje të ligjit dhe faktit, si dhe parimit të barazisë së armëve në gjykatat e zakonshme; të drejtave në këndvështrim të Direktivës së re të BE 2024/1260 të datës 24.4.2024 për rikuperimin dhe konfiskimin e pasurive. Nga sa konstatohet, Gjykata, në të njëjtën linjë qëndrimi që ka mbajtur edhe në çështje të ngjashme (*shih vendimet nr. 4, datë 21.1.2025; nr. 21, datë 22.4.2025 të Gjykatës Kushtetuese*), çmon se pretendimet e parashtruara pas kalimit të çështjes për shqyrtim në seancë plenare, përmes të cilave ngrihen shkaqe të reja ankimi, nuk mund të merren në shqyrtim, sepse duhet të respektojnë kriteret e përgjithshme të formës dhe të afateve të paraqitjes, të cilat i nënshtrohen fillimisht procedurës së shqyrtimit paraprak.

28. Në lidhje me legjitimitimin *ratione materiae* kërkuesit kanë pretenduar si cenimin e *së drejtës për proces të rregullt*, ashtu edhe të *normave kushtetuese dhe konventore që lejojnë masat e sigurimit pasuror në procedurën penale në drejtim të së drejtës së pronës private dhe kriterëve që lejojnë kufizimin e saj*.

29. Në drejtim të së drejtës për proces të rregullt kërkuesit kanë pretenduar cenimin e *së drejtës së aksesit* dhe të *parimit të barazisë së armëve e kontradiktoritetit* për shkak të formës së gjykimit në shkallë të parë në dhomën e këshillimit dhe moslejimit të debatit për provat as në gjykatën e apelit, shkelje që, sipas tyre, nuk janë marrë parasysh nga Gjykata e Lartë. Sipas kërkuesve, në rastin e masave të sigurimit me karakter pasuror, nuk mund të gjejnë zbatim parashikimet e nenit 244 të KPP-së, të cilat zbatohen për masat e sigurimit personal dhe për sa kohë që ligjvënësi nuk ka parashikuar në mënyrë të shprehur gjykimin në dhomën e këshillimit për këto kërkesa, duhet të zbatohen rregullat e përgjithshme të gjykimit. Subjekti i interesuar, Prokuroria e Posaçme, ka prapësuar se këto pretendime janë të pabazuara, pasi parashikimi i nenit 244, pika 1, të KPP-së nuk lë asnjë hapësirë paqartësie se vendimi merret në dhomën e këshillimit dhe se kërkuesit e kanë ankimuar vendimin e gjykatës së shkallës së parë dhe përpara gjykatës së apelit ata kanë pasur mundësinë të paraqesin të gjitha provat dhe pretendimet e tyre, për të cilat kanë marrë përgjigje të arsyetuar.

30. Referuar përmbajtjes së nenit 274 të KPP-së, që rregullon masën e sigurimit pasuror të sekuestros preventive, kur ka rrezik që disponimi i lirë i një sendi që lidhet me veprën penale mund të rëndojë ose të zgjasë pasojat e saj ose të lehtësojë kryerjen e veprave penale të tjera, me kërkesën e prokurorit, gjykata kompetente urdhëron sekuestrimin e tij me vendim të arsyetuar dhe sipas nenit 276 të KPP-së, kundër vendimit për vënien ose mosvënien e sekuestros, cildo që ka interes mund të bëjë ankim, duke mos parashikuar këto dispozita një formë të caktuar shqyrtimi në këtë shkallë gjykimi. Gjykatat e zakonshme kanë arsyetuar në vendimet e tyre edhe në lidhje me procedurën që ndiqet për vlerësimin e kërkesës së prokurorit, duke konsideruar se debati kontradiktor mes palëve zhvillohet në gjykimin në apel, në rast ankimi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë (*shih faqen 3 të vendimit të GJKKO-së së Shkallës së Parë*) dhe se dispozitat procedurale, për sa i përket formës së gjykimit, nuk kanë bërë dallim midis masave të sigurimit në personale ose pasurore, duke mos lënë hapësirë për paqartësi në drejtim të shqyrtimit të këtyre masave në dhomën e këshillimit, vetëm në bazë të dokumenteve të paraqitura nga prokurori (*shih faqet 5 dhe 6 të GJKKO-së së Apelit*). Edhe Kolegji Penal i ka marrë në shqyrtim këto pretendime dhe ka vlerësuar se neni 244 i KPP-së ka një rregullim të përgjithshëm dhe në këtë rast kontradiktoriteti është siguruar në gjykatën e apelit, ku palëve u është dhënë mundësia që të parashtrorjnë pretendimet e tyre dhe të dëgjohen për to (*shih paragrafin 24 të vendimit të Kolegjit Penal*).

31. Gjykata ka pohuar se procedurat gjyqësore që vendosin për kërkesat e prokurorit gjatë hetimit paraprak, të cilat ndërhyjnë në të drejtat themelore, si rregull, duhet të sigurojnë garancitë e duhura të

procesit të rregullt për individin. Megjithatë, ligji i ka kufizuar disa prej garancive të procesit të rregullt në këtë fazë në raport me ato të gjyqimit të themelit. Kështu, kur liria personale kufizohet nga caktimi i masës së sigurimit të arrestit, ligji ka kufizuar parimin e barazisë së armëve dhe të kontradiktoritetit (në drejtim të thirrjes së dëshmitarëve ose marrjes së provave), i cili nuk zbatohet në të njëjtën masë dhe mënyrë si në gjykimin e themelit (*shih vendimin nr. 86, datë 30.12.2024 të Gjykatës Kushtetuese*). Nga ky këndvështrim, Gjykata vlerëson se ligjvënësi në këto raste, duke mos parashikuar dëgjimin e individit dhe një debat kontradiktor përpara gjyqtarit të hetimit paraprak, si dhe duke mos i dhënë efekt pezullues ankimit, ka synuar që masa të tilla hetimore, sikurse janë edhe ato të sekuestros, të mos pengohen nga individit me anë të taktikave të ndryshme përmes fshehjes, zhdukjes ose tjetërsimit të sendit objekt sekuestroje. Në këtë mënyrë sigurohet efektiviteti i masës, për rrjedhojë edhe rezultati i procedimit penal në tërësinë e tij. Për këtë arsye, disa nga garancitë e procesit të rregullt realizohen në gjykimin në shkallë të dytë, ku gjykata e apelit, e cila ka edhe kompetencën e marrjes dhe të shqyrtimit të provave, krahas zbatimit të ligjit, i jep mundësinë individit që ai vetë ose avokati i tij të dëgjohet për çdo kundërshtim në lidhje me kushtet në të cilat janë caktuar ose zbatuar masat hetimore (*shih vendimin nr. 21, datë 22.4.2025 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë pikëpamje, Gjykata vlerëson se edhe në këndvështrim të së drejtës për t'u dëgjuar dhe parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit, kërkuessit e kanë ushtruar lirisht të drejtën e ankimit në gjykatën e apelit, ku janë dëgjuar nëpërmjet përfaqësuesit të tyre, sikundër të drejtën për të paraqitur rekurs në Gjykatën e Lartë, duke marrë në përfundim edhe përgjigje nga gjykatat për pretendimet e tyre. Për rrjedhojë, pretendimet për cenimin e së drejtës së aksesit dhe të parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit janë haptazi të pabazuara.

32. Kërkuessit kanë pretenduar edhe cenimin e *parimit të sigurisë juridike*, pasi ata e kanë fituar titullin e pronësisë në mënyrë të ligjshme, shumë vite përpara se të regjistrohej procedimi penal nr. 9/2023 nga shtetasja D.H.(Gj.), e cila i kishte fituar tagrat e pronësisë në bazë të vendimit gjyqësor të formës së prerë, që sipas nenit 451/a të KPC-së është i detyrueshëm për zbatim dhe efektet e tij nuk mund të vihen në diskutim përveçse me institutin e rishikimit, sipas neneve 494 e vijues të po këtij kodi. Gjykata vëren se ky pretendim i kërkuessve duket se ka të bëjë me faktin që organi procedues dhe gjykatat e zakonshme nuk kanë marrë parasysh fuqinë e vendimit gjyqësor civil që ka njohur pronësinë e shtetasës D.H.(Gj.) mbi pasuritë e sekuestruara, pronësi të cilën ajo, në vijim, përmes veprimeve juridike, ua ka kaluar atyre. Sipas kërkuessve, për sa kohë që vendimi gjyqësor vijon të jetë në fuqi dhe veprimet juridike nuk janë konstatuar të pavlefshme nga një gjykatë, pasuritë e tyre nuk mund të sekuestrohen. Pra, sipas tyre, për sa kohë në procese gjyqësore civile nuk është provuar ndryshe, pronësia është fituar në mënyrë të ligjshme dhe për këtë shkak pasuritë e tyre nuk mund të jenë objekt sekuestrimi. Në lidhje me këtë pretendim subjekti i interesuar, Prokuroria e Posaçme, ka prapësuar se neni 451/a i KPC-së zbatohet në çështje civile kurse në rastin konkret, jemi përpara një mase sigurimi pasuror në kuadër të një procedimi penal, e cila vendoset në kushtet e parashikuara nga KPP-ja. Sipas tij, efektet e procedimit civil dhe administrativ në atë penal, janë parashikuar shprehimisht në nenin 71 të KPP-së, për rrjedhojë ky pretendim nuk ka lidhje me parimin e sigurisë juridike.

33. Gjykata ka theksuar se sekuestro preventive synon të ndërpresë pasojat e veprës penale në pikëpamje të rëndimit ose të zgjatjes së tyre, ose të parandalojë kryerjen e veprave penale të reja, si dhe të garantojë efektivitetin e një konfiskimi të mundshëm të mëvonshëm, duke bërë paraprakisht të padisponueshme, në një fazë që i paraprin dënimit, sendet që kanë shërbyer ose kanë qenë të destinuara për të kryer veprën penale, produktet e saj ose të ardhurat, apo sendet, prodhimi, përdorimi, mbajtja ose tjetërsimi i të cilave përbën vepër penale (*shih vendimin nr. 20, datë 11.4.2025 të Gjykatës Kushtetuese*). Për rrjedhojë, kjo masë, prek edhe të drejtën e pronës mbi sende që kanë lidhje me veprën penale apo janë produkte të saj, për të cilat ka dyshime për ligjshmërinë e fitimit të tyre, ndërhyrje kjo

në këtë të drejtë që mund të vijoje deri në përfundim të procesit penal në të cilin përcaktohet edhe (pa)ligjshmëria e fitimit të pasurisë së dyshuar si e lidhur me veprën penale apo si produkt i saj. Megjithatë, masa e sekuestros në vetvete nuk vendos për përkatësinë e vet së drejtës së pronës, pra, sikundër edhe në rastin konkret, as nuk ua ka njohur, as nuk i ka zhveshur kërkuesit nga kjo e drejtë. Përkundrazi, duke pranuar pronësinë *de jure* të kërkuesve mbi pasuritë e sekuestruara, masa e kundërshtuar ka vendosur kufizimin e përkohshëm të së drejtës së pronës, me qëllim, ndër të tjera, sigurimin e një konfiskimi të mundshëm, i cili mund të vendoset si rezultat i procedurës penale në përfundim të procesit penal. Në këtë kuptim, ndërsa ligji lejon një kufizim të tillë të së drejtës së pronës, pretendimi për cenimin e parimit të sigurisë juridike në këtë kontekst është i paqartë dhe i paargumentuar në aspektin kushtetues.

34. Po në këndvështrim të parimit të sigurisë juridike, Gjykata vlerëson të theksojë se e drejta e pronës, që përfshin çdo posedim të sendeve ose të të drejtave të tjera materiale pasurore, shtrihet ndaj sendeve, pronësia e të cilave është fituar në përputhje me ligjin. Me gjithë mbrojtjen që ajo gëzon, e drejta e pronës mund t'u nënshtrohet kufizimeve, të cilat duhen bërë sipas disa kritereve të përcaktuara në mënyrë shteruese në nenet 17 dhe 41 të Kushtetutës (*shih vendimet nr. 18, datë 19.3.2024; nr. 53, datë 31.10.2023; nr. 36, datë 21.4.2017 të Gjykatës Kushtetuese*). Për rrjedhojë, Kushtetuta, së pari, nuk mbron një të drejtë pronësie të fituar në mënyrë të kundërligjshme dhe, së dyti, lejon kufizimin e saj me ligj për një interes publik. Duke pasur parasysh rrethanat e rastit konkret, për sa kohë që pronësia e sendeve të sekuestruara në origjinë është fituar me një vendim gjyqësor, i cili dyshohet të jetë marrë mbi prova dokumentare të falsifikuara, pra si rrjedhojë e një veprë penale, ligji procedural penal ka parashikuar mundësinë e kufizimit të së drejtës së pronës përmes masës së sekuestros preventive, me qëllim parandalimin e rrezikut që vjen nga disponimi i lirë i sendit që lidhet me veprën penale në aspektin e rëndimit ose të zgjatjes së pasojave të saj ose të lehtësimit të kryerjes së veprave penale të tjera, apo me qëllim konfiskimin, ndër të tjera, edhe të produkteve të veprimtarisë kriminale në përfundim të procesit penal. Në këtë kuptim, qoftë shmangia e rrezikut të rëndimit ose zgjatjes së pasojave të veprës penale apo lehtësimi i kryerjes së veprave penale të tjera nga disponimi i lirë i sendit që lidhet me veprën penale, ashtu edhe konfiskimi i produkteve të veprimtarisë kriminale përbëjnë interes publik, për sa kohë synojnë parandalimin dhe luftën kundër krimit apo parandalimin dhe nxjerrjen nga qarkullimi civil të pasurive të fituara në mënyrë të kundërligjshme. Duke mbajtur parasysh se funksioni shoqëror i pronës private mund të përmbushet vetëm me kushtin e pandryshueshëm që fitimi i saj të jetë në përputhje me rregullat e sistemit ligjor, fitimi i pronësisë në mënyrë të kundërligjshme nuk mund të konsiderohet i pajtueshëm me atë funksion. Për rrjedhojë, e parë edhe në këtë këndvështrim, kërkuesit nuk kanë argumentuar në aspektin kushtetues pretendimin për cenimin e parimit të sigurisë juridike në kontekst të rrethanave të rastit konkret, ndaj ai nuk mund të merret në shqyrtim nga Gjykata.

35. Në këndvështrim të *së drejtës së pronës*, kërkuesit kanë argumentuar se kjo ndërhyrje nuk është bazuar në ligj, pasi gjykatat kanë interpretuar në mënyrë të zgjeruar përmbajtjen e neneve 274-276 të KPP-së, për sa kohë personat e tretë as nuk kanë kryer ndonjë veprim të paligjshëm dhe as dyshohen se mund të kenë kryer ndonjë prej veprave penale të procedimit penal në kuadër të të cilit është vendosur masa e sekuestros preventive, ashtu edhe cenimin e parimit të proporcionalitetit të ndërhyrjes, pasi masa e sekuestros e vendosur përbën një masë ekstreme dhe dëmi i shkaktuar shoqërisë është joproporcional.

36. Gjykata ka theksuar se në rastin përjashtimor të kontrollit të vendimeve që vendosin masa me karakter të ndërmjetëm, ajo i trajton pretendimet e parashtruara në ankimin kushtetues individual në drejtim të të drejtave substanciale, ndërsa pretendimet që kanë të bëjnë me të drejtën për proces të rregullt ligjor trajtohen si aspekte procedurale të së drejtës substanciale të pretenduar të cenuar, ndaj,

në këtë kuptim, ajo ndalet në aspekte të veçanta të së drejtës për proces të rregullt ligjor, për sa ato mund të ndikojnë drejtpërdrejt në të drejtën substanciale në vetvete (*shih vendimet nr. 74, datë 22.10.2024; nr. 29, datë 16.4.2024; nr. 18, datë 19.3.2024 të Gjykatës Kushtetuese*). Për rrjedhojë, bazuar në natyrën dhe thelbin e pretendimeve të mësipërme, për sa kohë që ato kanë të bëjnë me të drejtën e pronës private, Gjykata vlerëson t'i shqyrtojë në këndvështrim të së drejtës substanciale të pronës private të parashikuar nga neni 41 i Kushtetutës dhe kritereve kushtetuese që lejojnë kufizimin e saj. Për këtë qëllim, Gjykata do t'i referohet edhe arsytimit të gjykatave të zakonshme, pra nëse ato, në vendimet për caktimin e masës së sekuestros, kanë arsyetuar në mënyrë të mjaftueshme dhe të qartë, si për lidhjen e kësaj mase me objektivin e saj, që është parandalimi i pasojave të mëtejshme të veprës penale, ashtu edhe për respektimin e kritereve që lejojnë ndërhyrjen në të drejtën kushtetuese të pronës private. Sikurse ka pohuar në jurisprudencën e saj, për të vlerësuar nëse ka pasur ose jo cenim të të drejtave substanciale, Gjykata bazohet në arsytimin e vendimeve të gjykatave të juridiksionit të zakonshëm, për sa kohë që në bazë të parimit të subsidiaritetit u takon atyre gjykatave që përveç zbatimit të ligjit material dhe procedural penal, të mbajnë parasysh edhe jurisprudencën e Gjykatës dhe të GJEDNJ-së në lidhje me parimin e proporcionalitetit, duke qenë kjo Gjykatë mjeti i fundit për mbrojtjen e këtyre të drejtave (*shih vendimet nr. 79, datë 12.11.2024; nr. 29, datë 16.4.2024 të Gjykatës Kushtetuese*).

37. Gjykata vëren, gjithashtu, se kërkuesit kanë pretenduar cenimin e nenit 32, pika 2, të Kushtetutës, lidhur me përdorimin e të dhënave të marra nga autoritetet franceze, që kanë të bëjnë me komunikimet në platformën SkyEcc. Ky pretendim duket se lidhet edhe me provueshmërinë e autorit të dyshuar të veprës penale që supozohet të ketë ndodhur, pra me autorësinë e kërkuesit të parë, ashtu edhe me mirëbesimin e kërkuesve të dytë dhe të tretë në rrethanat kur, sipas tyre, ata nuk janë nën hetim dhe as nuk ka indicie a dyshim se kanë kryer ndonjë vepër penale. Për sa u përket pretendimeve për autorësinë në krim të kërkuesit të parë, Gjykata vlerëson se ato, nga njëra anë, mund të ngrihen vetëm nga ky i fundit, i cili nuk është palë në këtë gjykim për sa kohë që u vlerësua se i mungon interesi i ligjshëm dhe, nga ana tjetër, lidhen me çështje të të provuarit të (pa)fajësisë së tij, çka i përket gjykimit në themel të çështjes penale. Për rrjedhojë, këto pretendime nuk mund të merren në shqyrtim. Për sa u përket pretendimeve të tjera të kërkuesve, Gjykata vlerëson se ato, pavarësisht mënyrës sesi janë ngritur në ankimin kushtetues, në thelb, kanë të bëjnë me arsytimin e gjykatave të zakonshme në lidhje me kushtet e vendosjes së masës së sekuestros preventive sipas nenit 274 të KPP-së, për sa i përket ekzistencës së dyshimit për veprën penale që supozohet të jetë kryer dhe lidhjes së saj me pasuritë e sekuestruara apo qenies së këtyre të fundit produkte të veprimtarisë kriminale. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson t'i shqyrtojë edhe këto pretendime në këndvështrim të së drejtës së pronës në aspektin substancial të saj.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1 Për cenimin e së drejtës së pronës

38. Sipas kërkuesve, gjykatat nuk kanë respektuar përmbajtjen e nenit 274, pika 1, të KPP-së, por i kanë arsyetuar vendimet në mënyrë të përgjithshme, duke ndërhyrë në të drejtën e pronës të personave të tretë, të cilët nuk janë nën hetim dhe ndaj tyre nuk ka pasur procedim penal apo ndonjë indicie a dyshim se kanë kryer ndonjë vepër penale, ndërkohë që kjo dispozitë, e parë së bashku me nenin 36 të KP-së, zbatohet vetëm për pasuritë e personit nën hetim. Kërkuesit kanë pretenduar se ndërhyrja në të drejtën e pronës private *nuk është bazuar në ligj*, pasi vendimet gjyqësore kanë interpretuar në mënyrë të zgjeruar përmbajtjen e neneve 274–276 të KPP-së, sepse personat e tretë nuk kanë kryer ndonjë veprim të paligjshëm dhe as dyshohet se mund të kenë kryer ndonjë prej veprave penale të procedimit penal në kuadër të të cilit është vendosur masa e sekuestros. Sipas kërkuesve prokuroria, edhe pse ka barrën e provës, nuk ka provuar se ekziston “dyshimi i arsyeshëm”

për përgjegjësinë personale të palëve të treta në kryerjen e veprës penale, kohën e përfshirjes në veprimtari kriminale në raport me kohën e krijimit të pasurisë që kërkohet të sekuestrohet, madje edhe lidhjen e krimit me atë pasuri. Ndërkohë që neni 190, pika 1, shkronja “a”, i KPP-së parashikon përjashtimin nga konfiskimi të sendeve të personave që nuk kanë marrë pjesë në kryerjen e veprës penale. Sipas tyre, ndonëse legjislacioni penal nuk e njeh konceptin e “konfiskimit të zgjeruar” në procesin penal, edhe nëse do të supozohej aplikimi i Direktivës 42/2014 të BE-së, nuk do të kishte qenë e mundur vendosja e sekuestros preventive, pasi direktiva mbron interesat pasurorë të palëve të treta në mirëbesim. Kërkuesit kanë pretenduar edhe se masa *nuk respekton parimin e proporcionalitetit të ndërhyrjes*. Ajo përbën një masë ekstreme për sa kohë që pronarët e ligjshëm janë zhveshur *de facto* nga çdo e drejtë reale mbi pasuritë e tyre, ndërkohë që shoqëria “Imperial Group” sh.a. është penguar të zhvillojë pronën sipas lejes së marrë nga organi kompetent shtetëror. Po sipas tyre, dëmi i shkaktuar shoqërisë është joproporcional dhe masa është e ashpër dhe joproporcionale në raport me pasojat ekonomike të pronarit dhe interesit publik për zhvillimin e turizmit në atë zonë.

39. *Subjekti i interesuar, Prokuroria e Posaçme*, ka prapësuar se në rastin konkret jemi para një mase sigurimi pasuror, me natyrë të përkohshme, të verifikueshme në raport me kushtet e zbatimit të saj. Sipas tij, pretendimi për mungesën e lidhjes të hetuarit Pëllumb Gjoka me pasuritë objekt sekuestroje është i gabuar dhe anashkalon provat e administruara nga Prokuroria e Posaçme për këtë fakt, të paraqitura edhe në gjykimin kushtetues. E pyetur më datë 13.1.2021, kallëzuesja L.Z. lidhur me prokurën e nënës së saj D.H. për shtetasin A.B. ka deklaruar se ajo nuk dinte të shkruante, të lexonte ose të nënshkruante dhe maksimumi që mund të bënte ishte të vendoste gishtin në letër. Kjo shtetase ka deklaruar se bëhet fjalë për një pronë në Velipojë që ndodhet afër një resorti të madh, me sipërfaqe 365 dynmë, për të cilën nëna nuk u ka folur kurrë, por në regjistrin e vitit 1935 rezultonte pronare. Këtë pronë e ka poseduar vazhdimisht Pëllumb Gjoka, pasi ai ka bërë edhe veprimet për ta bërë të vetën dhe diku rreth vitit 2015 ajo ka marrë vesh për herë të parë së nëna e saj kishte prona. Po kështu, sipas subjektit të interesuar, shtetasja S.B., që ka kryer veprimet sipas tagrave të shtetasit A.B., ka qenë e punësuar në shoqërinë “Imperial Group” sh.a., me aksioner me 56% të kuotave shtetasin Pëllumb Gjoka. Shtetasi A.B., përfaqësuesi me prokurë i D.H.(Gj.), i pyetur si person që ka dijeni për veprën penale, ka deklaruar se shtetasin Pëllumb Gjoka e ka kushëri dhe ka marrëdhënie të afërta me të. Po sipas subjektit të interesuar, komunikimet në aplikacionin SkyEcc mes kodit që i përkiste kërkuesit Pëllumb Gjoka dhe atij që i përkiste prokurorit Xh.L. tregojnë përfshirjen dhe angazhimin me veprime konkrete të këtyre shtetasve për komprometimin e konkluzioneve të aktit të ekspertimit grafik nr. 1802, datë 19.2.2021, i cili nuk ka konstatuar falsifikime, komunikime që janë kryer në periudhën 16.2.2021–18.2.2021, që është tre deri në një ditë përpara se të kryhej ky akt ekspertimi, i cili bie në kundërshtim me përfundimet e akteve të ekspertimit grafik nr. 639 dhe nr. 5398 të kryera në kuadër të hetimeve të të njëjtit procedim penal. Sipas Prokurorisë së Posaçme, në kushtet kur pasuritë ka dyshime të arsyeshme, të bazuara në prova, se janë fituar nëpërmjet falsifikimit të dokumenteve, të kryer nga Pëllumb Gjoka në bashkëpunim me persona të tjerë, ekziston rreziku që këto pasuri, të cilat janë produkte të veprës penale, të tjetërsohen te persona të tretë.

40. Gjykata ka theksuar se e drejta e pronës, e sanksionuar në nenin 41 të Kushtetutës, përfshin tre garanci që duhet të zbatohen në shqyrtimin e pretendimeve për cenimin e saj: *garancia e parë* ka të bëjë me parimin e gëzimit të qetë të pronës, e cila ka natyrë të përgjithshme; *garancia e dytë* ka të bëjë me kufizimet e lejueshme për të drejtën e pronës; *garancia e tretë* ka të bëjë me të drejtën e autoriteteve publike për të kontrolluar përdorimin e pronës në përputhje me interesin e përgjithshëm (*sibih vendimet nr. 18, datë 19.3.2024; nr. 53, datë 31.10.2023; nr. 25, datë 13.10.2022 të Gjykatës Kushtetuese*). Për sa i përket ndërhyrjes që vendimi i sekuestrimit bën tek e drejta e pronës, Gjykata ka theksuar se: ai duhet të jetë i ligjshëm, në kuptimin që të jetë vendosur me ligj dhe të ndjekë një qëllim të ligjshëm, në kuptim

të interesit publik; ndërhyrja duhet të vendosë një “ekuilibër të drejtë” midis kërkesave të interesit të përgjithshëm dhe garancive për mbrojtjen e së drejtës së pronës; midis mjeteve të përdorura dhe qëllimit të ndjekur duhet të ketë një marrëdhënie të arsyeshme proporcionaliteti. Ekziston një hapësirë e gjerë vlerësimi për autoritetet publike në lidhje me zgjedhjen e mjeteve dhe atë çfarë konsiderohet në interes të përgjithshëm, me përjashtim të rasteve kur vendimi është haptazi i paarsyeshëm. Ndërsa pranohet dyshimi i arsyeshëm në fillim të hetimeve penale si bazë për ndërhyrje në të drejtën e pronës, hetimet duhet të jenë të shpejta, në mënyrë që ndërhyrja të zgjasë për një kohë të kufizuar. Masat e përkohshme të vendosura në kuadër të procedurave gjyqësore, të cilat i paraprijnë një konfiskimi të mundshëm, mund të shkaktojnë dëmtim të pronës, por në mënyrë që dëmi të jetë në përputhje me garancitë e lartpërmendura, ai nuk duhet të jetë përtej asaj që është e pashmangshme (*shih vendimet nr. 29, datë 16.4.2024; nr. 18, datë 19.3.2024 të Gjykatës Kushtetuese*).

41. Gjykata, bazuar në natyrën e pretendimeve të parashtruara nga kërkuesit, vlerëson se ato përfshihen në fushën e veprimit të së drejtës së pronës, sipas nenit 41 të Kushtetutës dhe nenit 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së. Thënë kjo, duke pasur parasysh përmbajtjen e këtyre dispozitave, ashtu edhe të nenit 17 të Kushtetutës, që lejon kufizimin e të drejtave kushtetuese sipas kriterëve të përcaktuara prej tij, Gjykata do të ndalet, në vijim, në analizën nëse në rastin konkret ndërhyrja e bërë për shkak të caktimit të masës së sigurimit pasuror “Sekuestro preventive” ndaj pasurive të paluajtshme në pronësi të kërkuesve respekton kriteret kushtetuese të kufizimit.

42. Për sa i përket ligjshmërisë së ndërhyrjes, Gjykata vëren se masa e kundërshtuar është bazuar në parashikimet e ligjit procedural penal, sipas të cilit sekuestroja, si masë preventive e marrë gjatë procesit penal, kufizon të drejtën e disponimit të pasurisë së mbajtesit të saj. Për të garantuar këtë të drejtë (të pronës private) nga veprimet abuzive të organit procedues, ligji parashikon se ajo masë vendoset nga gjykata, e cila kontrollon edhe zbatimin e saj, ndërkohë që vendimet e gjykatës më të ulët i nënshtrohen kontrollit gjyqësor nga gjykatat më të larta. Koncretisht, masa e sekuestros preventive kërkohet nga prokurori dhe vendoset nga gjyqtari, dhe sipas nenit 274 të KPP-së ajo urdhërohet kur ka rrezik që disponimi i lirë i një sendi që lidhet me veprën penale mund të rëndojë ose të zgjasë pasojat e saj ose të lehtësojë kryerjen e veprave penale të tjera (pika 1). Kurse sipas pikës 2 të këtij neni, sekuestroja mund të vendoset edhe për sendet, produktet e veprës penale dhe çdo lloj pasurie tjetër që lejohet të konfiskohet, sipas nenit 36 të KP-së, i cili parashikon rastet e konfiskimit të mjeteve të kryerjes së veprës penale dhe produkteve të veprës penale dhe ka të bëjë me marrjen dhe kalimin në favor të shtetit, ndër të tjera, të produkteve të veprës penale, ku përfshihet çdo lloj pasurie, si dhe dokumentet ose instrumentet ligjore që vërtetojnë tituj ose interesa të tjerë në pasurinë që rrjedh ose fitohet drejtpërdrejt ose tërthorazi nga kryerja e veprës penale (pika 1, shkronja “b”).

43. Në kuptim të sa më sipër, në rastin konkret masa është vendosur nga gjyqtari i hetimeve paraprake mbi kërkesën e prokurorit, ndërsa vendimi i tij dhe zbatimi i masës në vijim i është nënshtruar kontrollit nga gjykatat më të larta. Vendimet gjyqësore të kundërshtuara përmbajnë informacionin e nevojshëm në lidhje me arsyet e vendosjes dhe të zbatimit të masës së sekuestrimit, përkatësisht *periculum in mora* dhe *fumus delicti*. Gjykatat e zakonshme kanë arsyetuar se ka ekzistuar një *periculum in mora* (rrezik vonese) në mosdhënien e një vendimi sekuestrimi, pasi pasojat e veprës penale mund të rëndoheshin ose të zgjateshin, ose mund të lehtësohej kryerja e veprave penale të tjera. Në të vërtetë, për shkak të zbulimit të veprimeve në lidhje me falsifikimin e dokumenteve në rastin e njohjes së pronësisë fillimisht dhe ushtrimit të ndjekjes penale në vijim, ndërsa pasuritë edhe më parë ishin tjetërsuar, ka ekzistuar rreziku që ato të mund të tjetërsoheshin sërish ose të zhvilloheshin në mënyrë të atillë, çka do të pengonte ose vështirësonte konfiskimin e tyre në përfundim të procesit penal. Për sa i përket çështjes së *fumus delicti*, gjykatat e zakonshme kanë pranuar se ky kusht përmbushej duke qenë se vendimi i sekuestros po merrej në fazën e hetimit dhe se dyshimet për veprat penale që

supozohej të kishin ndodhur ishin të besueshme. Në lidhje me këtë, ato kanë evidentuar detaje rreth përdorimit të dokumenteve të dyshuara si të falsifikuara në procesin e njohjes dhe të kthimit të pronës, sikundër edhe për sa i përket tjetërsimit të saj në vijim, referuar të cilave ngrihej dyshimi për veprat penale të falsifikimit të dokumenteve dhe pastrimit të produkteve të veprimtarisë kriminale, në kuadër të grupit të strukturuar kriminal. Po kështu, ato kanë evidentuar edhe të dhëna faktike për lidhjen e pasurive me veprat penale të dyshuara, lidhjen mes tyre të personave të dyshuar të veprave penale, sikundër edhe lidhjen e këtyre të fundit me personat që mbanin *de jure* pasuritë, pra me kërkuesit e dytë dhe të tretë.

44. Gjykata vëren se edhe pse në dukje veprimet për kalimin e pasurive në pronësi të kërkuesve në fjalë janë bërë përmes veprimeve të ligjshme, objekti i procedimit penal në kuadër të të cilit është vendosur masa e kundërshtuar ka të bëjë me mënyrën e fitimit të kësaj prone në origjinë përmes veprimeve të dyshuara si të paligjshme. Në këtë kuptim, duke pasur parasysh arsyetimin e gjykatave të zakonshme, në drejtim të mënyrës së interpretimit dhe zbatimit të nenit 274 të KPP-së, si baza ligjore e zbatueshme edhe në rastin konkret, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkuesve për paligjshmëri të masës së sekuestros me argumentet se kanë vepruar në mirëbesim për fitimin e pasurisë dhe se nuk janë persona nën hetim ose të dyshuar për veprën penale, nuk është i rëndësishëm për sa kohë masa e kundërshtuar është vendosur në kuadër të një procedimi penal dhe në funksion të mbarëvajtjes së tij. Nga ana tjetër, këta kërkues nuk kanë parashtruar ndonjë arsye të qenësishme në lidhje me ligjshmërinë e fitimit të pronës në origjinë në kuptim të kushtit të *fumus delicti* për vendosjen e masës së kundërshtuar.

45. Për sa i përket qëllimit të ligjshëm të ndërhyrjes, të masës së kundërshtuar në kuptim të interesit publik, Gjykata, siç u theksua edhe më sipër, e ka konsideruar të prezumuar për sa kohë ka vlerësuar se rregullat procedurale penale që lejojnë sekuestrimin e pasurisë i shërbejnë mbarëvajtjes së procedimit penal, në kuptimin e ruajtjes së rendit dhe të sigurisë publike nga veprimtaria kriminale (*shih vendimet nr. 79, datë 12.11.2024; nr. 29, datë 16.4.2024 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kuptim, zbatimi i masave të përkohshme në kontekstin e procedurave gjyqësore që synojnë edhe një konfiskim të mundshëm të pronës në përfundim të procesit penal, është në interesin e përgjithshëm të shoqërisë, prandaj ndërhyrja në rastin konkret konsiderohet se është bërë për një qëllim legjitim. Për më tepër, ndërhyrja në këtë rast ka ndjekur edhe një qëllim tjetër legjitim, sikurse është ai i luftës kundër pastrimit të produkteve të veprimtarisë kriminale në kuadër të krimit të organizuar.

46. Gjykata ka theksuar se kur kontrollohen aktet e pushtetit publik, sa herë që vihet në diskutim një e drejtë kushtetuese ose liri themelore, është me rëndësi të verifikohen edhe parimet që lidhen me cilësinë e ligjit e parashikueshmërinë e tij, pasi janë pikërisht ato që mbrojnë individin nga arbitrariteti, veçanërisht në marrëdhëniet ndërmjet tij dhe shtetit (*shih vendimet nr. 39, datë 15.12.2022; nr. 30, datë 2.11.2022 të Gjykatës Kushtetuese*). Kur bëhet fjalë për mundësinë e individit për të parashikuar pasojat e veprimeve të tij, nuk është e thënë që të nënkuptohet një qartësi absolute. Ligji duhet të jetë në gjendje të ndjekë rrethanat e ndryshme dhe, për këtë arsye, një standard i një parashikueshmërie të arsyeshme është i mjaftueshëm (*shih vendimin nr. 16, datë 15.6.2009 të Gjykatës Kushtetuese*). Edhe sipas GJEDNJ-së, nocioni “ligj” nënkupton disa kushte cilësore, sidomos ato të mundësisë së qasjes, qartësisë dhe të parashikueshmërisë (*shih Cantoni k. Francës, § 29; Kafkaris k. Qipros [DhM], § 140; Del Río Prada k. Spanjës [DhM], § 91*).

47. Duke pasur parasysh se masa e sekuestros preventive ka natyrë parandaluese, ndërsa synon të kufizojë, për një periudhë të përkohshme, disponimin e lirë të një sendi të lidhur me veprën penale, me qëllim për të penguar rëndimin ose zgjatjen e pasojave të veprës penale ose lehtësimin e kryerjes së veprave penale të tjera apo edhe të një sendi produkt të veprës penale, me qëllim konfiskimin e tij në përfundim të procesit penal, edhe në vlerësim të Gjykatës ajo vendoset gjatë procedimit penal dhe

rëndon mbi pasurinë kur plotësohen kushtet ligjore. Në këtë kuptim, dispozitat penale materiale dhe procedurale në lidhje me sekuestron preventive, jo vetëm janë të aksesueshme, por janë edhe mjaftueshmërisht të qarta në drejtim të sendeve mbi të cilat mund të veprojnë ato.

48. Për sa më lart, Gjykata vlerëson se masa e sekuestron preventive në çështjen në fjalë është vendosur sipas ligjit dhe në përputhje me interesin e përgjithshëm për të siguruar që përdorimi i pronës në fjalë të mos sjellë përfitime në dëm të shoqërisë. Për rrjedhojë, kufizimi i disponimit të lirë të pasurive të paluajtshme të sekuestruara është bërë me ligj dhe ka ndjekur një qëllim të ligjshëm.

49. Gjykata ka theksuar se ndërhyrja duhet të vendosë një “ekuilibër të drejtë” midis kërkesave të interesit të përgjithshëm dhe garancive për mbrojtjen e së drejtës së pronës dhe midis mjeteve të përdorura dhe qëllimit të ndjekur duhet të ketë një marrëdhënie të arsyeshme proporcionaliteti. Për sa i përket kriterit të proporcionalitetit të ndërhyrjes, Gjykata merr në analizë, në linjë me praktikën e saj, disa elemente që lidhen drejtpërdrejt me natyrën e pasojave që prodhon vendimi për vendosjen e masës së sekuestron, në kuptim të balancimit të të drejtave ndërmjet interesit të përgjithshëm dhe mbrojtjes të të drejtave themelore të individit, kërkuësve. Edhe sipas GJEDNJ-së, në kuptim të nenit 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, çdo ndërhyrje në gëzimin paqësor të pasurisë së një individi duhet të gjejë një ekuilibër të drejtë midis kërkesave të interesave të përgjithshëm të shoqërisë dhe kërkesave të mbrojtjes të të drejtave themelore të individit. Ekuilibri i nevojshëm nuk do të gjendet nëse personave të përfshirë u është dashur të mbajnë një barrë individuale dhe të tepërt (*shih East West Alliance Limited kundër Ukrainës, datë 23.1.2014, § 168; Piras kundër San Marinos, datë 20.7.2017, § 55*). Ndërsa një sekuestrim i pronës nuk është në vetvete i hapur për kritika, duke pasur parasysh në veçanti kufirin e vlerësimit të lejuar sipas paragrafit të dytë të nenit 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, ai mbart me vete rrezikun e vendosjes së një barre të tepërt në aspektin e aftësisë së individit të prekur për të disponuar pronën dhe në përputhje me rrethanat duhet të ofrojë disa mbrojtje procedurale në mënyrë që të sigurojë që funksionimi i sistemit dhe ndikimi i tij në të drejtat pronësore të mos jenë as arbitrare, as të paparashikueshme. Ndërsa çdo sekuestrim ose konfiskim sjell dëm, ai aktual i pësuar nuk duhet të jetë më i madh sesa ajo që është e pashmangshme (*shih Džinić kundër Kroacisë, datë 17.5.2016, § 68; Piras kundër San Marino, datë 20.7.2017, § 55*). Për më tepër, një hapësirë e gjerë vlerësimi u lejohej shteteve kur bëhet fjalë për masa të përgjithshme të strategjisë politike, ekonomike ose sociale dhe GJEDNJ-ja në përgjithësi respekton zgjedhjen e politikave të ligjvënës, përveçse nëse është “qartazi pa bazë të arsyeshme” (*shih Azienda Agricola Silverfunghi dhe të tjerë kundër Italisë, nr. 48357/07, 52677/07, 52687/07 dhe 52701/07, § 103, datë 24 qershor 2014*).

50. Për këtë qëllim, për të vlerësuar nëse procedurat e sekuestrimit janë arbitrare, Gjykata ndalet në vlerësimin e nevojës, përshtatshmërisë dhe ashpërsisë së masës së sekuestron, duke mbajtur në konsideratë edhe shpejtësinë e procedurave, pra që ndërhyrja në njërin prej tagrave të së drejtës së pronës (në rastin konkret gëzimi dhe disponimi i saj) të zgjasë për një kohë të kufizuar, si dhe dëmin që vjen nga cenimi, i cili nuk duhet të jetë përtej asaj që është e pashmangshme (*shih vendimin nr. 29, datë 16.4.2024 të Gjykatës Kushtetuese*). Po në vijim të këtij kontrolli, Gjykata verifikon edhe nëse kërkuësve në procedurat gjyqësore të kundërshtuara u është dhënë një mundësi e arsyeshme për të paraqitur argumentet e tyre përpara gjykatave të zakonshme dhe nëse gjetjet e atyre gjykatave janë të tilla që mund të konsiderohen arbitrare dhe në kundërshtim me kërkesat e një gjykimi të drejtë.

51. Për sa u përket aspekteve të nevojës, përshtatshmërisë dhe ashpërsisë së ndërhyrjes, Gjykata ka theksuar se ajo analizon nëse masa e marrë është e aftë të realizojë pasojën që ajo synon, pra të sigurojë mbarëvajtjen e procedimit penal në kuadër të të cilit është marrë (*shih vendimin nr. 29, datë 16.4.2024 të Gjykatës Kushtetuese*). Në lidhje me këtë aspekt të ndërhyrjes, Gjykata vëren se për pasuritë e paluajtshme objekt i sekuestron preventive, edhe pse *de jure* janë në pronësi të kërkuësve të dytë dhe të tretë, të cilët nuk janë thirrur si persona nën hetim në atë procedim penal (nr. 9/2023) të regjistruar nga Prokuroria

e Posaçme, ndërsa është evidentuar se ato kanë lidhje me veprat penale që po hetohen, përveçse edhe mundësia që ato të jenë produkte të veprimtarisë kriminale, ka ekzistuar rreziku se disponimi i lirë i tyre mund të lehtësojë apo zgjasë pasojat e veprës penale ose të lehtësojë kryerjen e veprave të tjera penale, ndaj masa parandalon rrezikun e tjetërsimit apo të humbjes së këtyre pasurive, ose të kryerjes së veprave të tjera penale deri në përfundim të procedurave penale, sikundër garanton edhe një konfiskim të mundshëm në përfundim të atyre procedurave.

52. Lidhur me përshtatshmërinë e ndërhyrjes, në vlerësimin e Gjykatës masa e sekuestros duhet të jetë e arsyeshme, duke balancuar qëllimin e procedimit penal me interesat e individit të përfshirë, në kuptimin që ajo nuk duhet të caktohet përtej asaj që është e pashmangshme (*shih vendimin nr. 29, datë 16.4.2024 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata, referuar përmbajtjes së vendimeve gjyqësore të kundërshtuara, vëren se masa e sekuestrimit është marrë në kontekst të një hetimi penal në lidhje edhe me veprat penale të falsifikimit të dokumenteve dhe të pastrimit të produkteve të veprimtarisë kriminale në kuadër të krimit të organizuar, duke pasur për qëllim parandalimin e tjetërsimit ose të shndërrimit të pasurive që mund të ishin subjekt i konfiskimit, shmangien e një përkeqësimi ose zgjatjeje të veprës penale ose lehtësimit të kryerjes së veprave të tjera penale. Pasuritë e sekuestruara kërkuesve janë të konsiderueshme, por megjithatë Gjykata vëren se ato janë të lidhura me veprimtarinë e paligjshme të falsifikimit të dokumenteve në rastin e njohjes së pronësisë në burim dhe që përbënin pastrimin e supozuar të tyre si produkte të veprimtarisë kriminale, arsye për të cilën pasuritë e sekuestruara korrespondojnë me kërkesën e mundshme për konfiskim.

53. Lidhur me ashpërsinë e ndërhyrjes, Gjykata vëren se përmes masës së sekuestros gjykatat e zakonshme kanë vendosur kufizimin e të gjitha tagrave të pronësisë mbi pasuritë në fjalë. Ndërkohë kërkuesi i dytë ka pretenduar se kjo masë është e ashpër në raport me pasojat ekonomike të këtij subjekti dhe interesin publik për zhvillimin e turizmit në atë zonë, duke qenë se projekti është pjesë e investimeve strategjike. Sipas këtij kërkuesi, shoqëria ka kryer studimin gjeoteknik të terrenit dhe ka përgatitur projektin për ndërtimin e kompleksit turistik, duke ndjekur procedurën administrative deri te miratimi i lejes dhe se përpara dhënies së lejes KKT-ja ka kërkuar të konfirmohen të drejtat e pronësisë. Po sipas tij, projekti do të shkojë në vlerën afërsisht 52 milionë euro dhe do të punësohen 80 persona, ndërkohë që në kohën kur u vendos masa e sekuestros kishin filluar punimet ndërtimore të cilat u ndërprejnë, duke pësuar shoqëria dëm të konsiderueshëm ekonomik financiar.

54. Gjykata ka theksuar se në lidhje me nënkriterin e ashpërsisë së masës, ai analizohet në raport me të tre tagrat e së drejtës së pronës, përkatësisht: posedimin, gëzimin (ku përfshihet edhe gëzimi i fryteve të pronës ose zhvillimi i saj) dhe disponimin. Në çdo rast vendimet për caktimin e masës së sekuestros duhet të përcaktojnë se cilin tagër të së drejtës së pronësisë do të prekin përtej disponimit të lirë të sendit, rreziku për ndodhinë e të cilit duket të jetë synimi kryesor dhe i shprehur i nenit 274 të KPP-së. Në këtë drejtim, masa e sekuestros është e lidhur me objektivin që konsiston në parandalimin e pasojave të mëtejshme të veprës penale (*shih vendimin nr. 29, datë 16.4.2024 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë këndvështrim, Gjykata thekson se gjykatat e zakonshme, në çdo rast, duke pasur në vëmendje si mbrojtjen e të drejtave kushtetuese të individit, si dhe standardet e evidentuara në jurisprudencën kushtetuese, me qëllim garantimin e së drejtës për një gjykim të drejtë, duhet të bëjnë kujdes për të arsyetuar në mënyrë të plotë dhe shteruese respektimin e këtij kriteri në drejtim të secilit prej tagrave të së drejtës së pronës së individit ndaj të cilit vendoset kufizimi i pasurisë.

55. Gjykata, edhe pse një analizë e tillë mungon në vendimet gjyqësore objekt gjykimi, bazuar në rrethanat e çështjes konkrete dhe referuar qëllimit dhe pasojave të masës së sekuestros, sikundër ato janë pranuar nga gjykatat e zakonshme, vlerëson se masa në rastin konkret nuk tejkalon kriterin e ashpërsisë, duke mbajtur në konsideratë pasojat e saj në drejtim të interesit të përgjithshëm publik që synon të mbrojë, përveçse edhe natyrën paraprake të masës dhe lidhjen midis pasurive të sekuestruara

dhe kryerjes së veprave të rënda penale, ndërsa ato në origjinë dyshohet se janë përfituar nga një veprimtari kriminale, për fshehjen e së cilës dhe ligjërimin në qarkullim civil janë ndërmarrë në vijim veprime për tjetërsimin e tyre, por duke ruajtur kontrollin mbi to autori i dyshuar i veprave penale. Edhe pse kufizimi ka prekur të gjitha tagrat e pronësisë, duke qenë se dyshohet se këto pasuri janë produkte të veprës penale, por edhe objektivi i synuar i veprave penale që po hetohen në kuadër të procedimit penal nr. 9/2023, konsiderohet se midis vendimit të sekuestros dhe qëllimit të ndjekur duket se ka një marrëdhënie të arsyeshme proporcionaliteti, prandaj kufizimi i së drejtës së pronës është në raport të drejtë me gjendjen që e ka diktuar atë. Për më tepër, nisur edhe nga fakti se kërkuesi i dytë është pajisur me autorizimet ligjore dhe synon zhvillimin e pronës, është e qartë se ky zhvillim i saj do të bëjë të vështirë një konfiskim të mundshëm të pasurisë, tokës që dyshohet të jetë produkt i veprës penale, për shkak të lidhjes së qëndrueshme që do të krijohet mes saj dhe ndërtimit që ai kërkues synon të realizojë. Në këtë kuptim, në këtë situatë reale dhe faktike, masa e kundërshtuar, e cila ka kufizuar jo vetëm tagrin e disponimit, por edhe atë të gëzimit, konsiderohet se është proporcionale në drejtim të ashpërsisë së saj.

56. Për sa më sipër, Gjykata, duke mbajtur në konsideratë edhe hapësirën e gjerë të vlerësimit të autoriteteve në ndjekjen e politikave penale në luftën kundër kriminalitetit, veçanërisht kur bëhet fjalë për vepra të tilla penale të rënda, vlerëson se procedurat, në tërësinë e tyre, kanë respektuar ekuilibrin e drejtë të kërkuar.

57. Po kështu, Gjykata vëren se kërkuesve u është dhënë një mundësi e arsyeshme për të paraqitur argumentet e tyre përpara gjykatave të zakonshme dhe ata kanë pasur akses në dy nivele juridiksioni, duke pasur edhe një seancë dëgjimore në gjykatën e apelit, ndërsa janë përfaqësuar nga avokatë të zgjedhur. Në këtë mënyrë, kërkuesve u është dhënë mundësia për të paraqitur çështjen e tyre në procedura kontradiktore përpara gjykatave të zakonshme, të cilat u kanë dhënë përgjigje pretendimeve të tyre për caktimin e masës së kundërshtuar, arsyetim ky që nuk duket të jetë arbitrar apo të mos plotësojë kërkesat e një gjykimi të drejtë.

58. Nën dritën e konsideratave të mësipërme, duke pasur parasysh rëndësinë e qëllimeve të ndjekura, si dhe kufirin e vlerësimit të autoriteteve publike në këtë fushë, Gjykata vlerëson se në rrethanat e rastit aktual masa e kundërshtuar e sekuestrimit nuk përbën një ndërhyrje disproporcionale në të drejtën e kërkuesve për gëzimin paqësor të pronës.

59. Në përfundim, Gjykata çmon se pretendimet e kërkuesve në drejtim të së drejtës së pronës private janë të pabazuara, sipas arsyetimit të mësipërm të vendimit, ndaj kërkesa rrëzohet.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI:

1. Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë, më 20.5.2025.

Shpallur, më 23.6.2025.

Kryetare: Holta Zaçaj
Anëtarë: Fiona Papajorgji, Marsida Xhaferllari, Genti Ibrahim, Sandër Beci, Ilir Toska, Marjana Semini
Anëtare kundër: Sonila Bejtja

MENDIM PAKICE

1. Në gjykimin kushtetues të çështjes që u përket kërkuësve Pëllumb Gjoka, shoqëria “Imperial Group” sh.a. dhe Kolë Gjoka, me objekt: *“Shfuqizimi i vendimeve 422, datë 23.10.2023, të Gjykatës së Posaçme të Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar; nr. 167 (87-2023-270), datë 27.11.2023 të Gjykatës së Posaçme të Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar; nr. 00-2024-423, datë 7.3.2024 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë”*, jam kundër qëndrimit të shumicës që ka vendosur rrëzimin e kërkesës, ndaj, në vijim, do të parashtroj argumentet që mbështesin qëndrimin tim në këtë çështje.

2. *Së pari*, theksoj se nuk jam dakord me qëndrimin e shumicës për moslegjitimitimin e kërkuësit Pëllumb Gjoka, qasje që është shprehur në footnotën e paragrafit 22 të vendimit. Ritheksoj, në mënyrë të përmbledhur, se vetë gjykatat e zakonshme e kanë legjitimuar kërkuësin e parë, duke e pranuar si palë në gjykimin e kundërshtuar në të cilin ai vetë ka ngritur pretendime për kundërshtimin e masës së sekuestros. Në asnjë shkallë të gjykimit të zakonshëm nuk ka pasur pretendime nga palët, veçanërisht prokuroria dhe nuk është vënë në diskutim kryesisht nga gjykatat legjitimimi i këtij kërkuësi për të qenë pjesë e gjykimit në fjalë. Vetë fakti që ai kundërshton vendimet gjyqësore për mënyrën sesi kanë trajtuar pretendimet e tij të ngritura në ankim dhe rekurs e bën edhe kërkuësin e parë palë të gjykimit kushtetues. Në këtë pikë vlerësoj të theksoj edhe se kjo Gjykatë, në ushtrim të funksionit të saj edhe si gjykatë e të drejtave të njeriut, nuk mund të mbajë qasje të tilla formaliste, përkundrazi është ajo që duhet të synojë të shmangë formalizmin e tepruar duke zgjeruar mbrojtjen kushtetuese të të drejtave të individit.

3. *Së dyti*, jam kundër qëndrimit të shumicës pasi në vlerësimin tim masa e kundërshtuar nuk respekton kriterin e proporcionalitetit, pikërisht për shkak të mirëbesimit të kërkuësve të dytë dhe të tretë në fitimin e së drejtës së pronës mbi pasuritë e sekuestruara dhe për shkak se vetë personi nga i cili është fituar ajo, shtetasja D.H.(Gj.) e ka fituar përmes vendimeve gjyqësore të formës së prerë, të cilat nuk janë vënë në diskutim, nuk janë shfuqizuar dhe as rishikuar. Shumica e ka trajtuar këtë pretendim në këndvështrim të ligjshmërisë së masës së sekuestros, duke vlerësuar se *“pretendimi i kërkuësve për paligjshmëri të masës së sekuestros me argumentet se kanë vepruar në mirëbesim për fitimin e pasurisë dhe se nuk janë persona nën hetim ose të dyshuar për veprën penale, nuk është i rëndësishëm për sa kohë masa e kundërshtuar është vendosur në kuadër të një procedimi penal dhe në funksion të mbarëvajtjes së tij. Nga ana tjetër, këta kërkuës nuk kanë parashtruar ndonjë arsye të qenësishme në lidhje me ligjshmërinë e fitimit të pronës në origjinë në kuptim të kushtit të fumus delicti për vendosjen e masës së kundërshtuar”* (shih paragrafin 44 të vendimit). Ndërkohë që referuar pretendimeve të kërkuësve, natyrës dhe thelbit të tyre, ai haptazi ka të bëjë me ashpërsinë e masës së sekuestros si element i parimit të proporcionalitetit të ndërhyrjes në të drejtën e tyre të pronës private.

4. Edhe në rastin konkret qasja ime është në linjë me atë të mbajtur në qëndrimet në çështjet me kërkuës Elda Dinaj (vendimi nr. 29, datë 16.4.2024) dhe Marina Bay (vendimi nr. 79, datë 12.11.2024).

5. Sipas GJEDNJ-së në rastin e vendimeve të caktimit të masave të sekuestros ose konfiskimit për pasurinë e personave të tretë, të cilët nuk janë pjesë e procedimit penal, përcaktimi i ekuilibrit të drejtës midis qëllimit të ligjshëm dhe të drejtave themelore të kërkuësit varet nga shumë faktorë, ndër të cilët edhe sjellja e individit që ka të drejtën e pronës. Prandaj, gjykatave u lind detyrimi për të përcaktuar

shkallën e fajit ose kujdesit që ka pasur kërkuesi ose, të paktën, marrëdhënien midis sjelljes së tij dhe veprave penale të kryera (*shih Agosi kundër Mbretërisë së Bashkuar, datë 24.10.1986, § 54; Silickiene kundër Lituanisë, datë 10.4.2012, § 66*).

6. Ashtu siç ka pranuar edhe shumica, kërkuesit e parë dhe të dytë as janë palë në procedimin penal, as nuk ka ndonjë të dhënë se ata janë të lidhur ose të dyshuar, pra se janë, në çfarëdo lloj forme, të lidhur me veprimtarinë kriminale që dyshohet se lidhet me pasuritë në fjalë apo se i kanë fituar ato përmes veprimeve të paligjshme për të cilat duhet të mbahen përgjegjës. Unë i bashkohem qëndrimit të shumicës se masa të tilla me natyrë pasurore synojnë luftën kundër krimit ose parandalimin dhe nxjerrjen nga qarkullimi civil të pasurive të fituara në mënyrë të kundërligjshme dhe se rregullat procedurale penale që lejojnë sekuestrimin e pasurisë i shërbejnë mbarëvajtjes së procedimit penal, në kuptimin e ruajtjes së rendit dhe sigurisë publike nga veprimtaria kriminale (*shih paragrafët 34 dhe 45 të vendimit*). Ndonëse është me rëndësi thelbësore lufta kundër krimit dhe në rastin konkret edhe ajo kundër pastrimit të produkteve të veprimtarisë kriminale, ky qëllim nuk mund të justifikojë çdo ndërhyrje në të drejtat kushtetuese, pasi kjo jo vetëm do të lejonte arbitraritetin në veprimet e autoriteteve publike, por dhe do të zhvishte vetë kontrollin kushtetues nga qëllimi, natyra e rëndësia e tij.

7. Në vlerësimin tim, referuar përmbajtjes së vendimeve gjyqësore objekt kërkese, masa e sekuestros e tejkalon kriterin e ashpërsisë, pasi kërkuesve të dytë dhe të tretë u është vendosur një barrë e tepruar, për sa kohë që fitimi i pronës prej tyre është e provuar se është bazuar në procedura të ligjshme, sipas legjislacionit në fuqi për qarkullimin civil të sendeve, çka ka bërë që ata të kishin pritshmëri të ligjshme në drejtim të gëzimit të të drejtave dhe interesave që burojnë nga kjo marrëdhënie kontraktore dhe që lidhen (për kërkuesin e dytë) edhe me zhvillimin e pronës dhe ushtrimin e veprimtarisë ekonomike në pasurinë në pronësi të tyre. Gjykatat e zakonshme dhe shumica nuk kanë verifikuar situatën reale dhe faktike dhe as pretendimet e kërkuesve në këtë drejtim, duke mos arsyetuar në drejtim të cenimit të të drejtave substanciale të personave të tretë në procesin penal (kërkuesit e dytë dhe të tretë), të cilët jo vetëm që nuk janë të përfshirë në veprimtari të paligjshme, por është provuar se kanë vepruar në *bona fide* (mirëbesim), duke hyrë në marrëdhënie për blerjen e pasurive të fituara përmes vendimeve gjyqësore të formës së prerë, të regjistruara në përputhje me ligjin dhe për të cilat kanë kryer veprimet po në përputhje me ligjin.

8. Nga ana tjetër, masa shtrënguese e sekuestros tejkalon kriterin e ashpërsisë edhe për shkak të ndalimit tërësor të tagrave të pasurisë, pra të disponimit dhe gëzimit të sendeve. Edhe parashikimi i nenit 274 të KPP-së kërkon ndalimin e disponimit të lirë të një sendi në rast se ai mund të rëndojë ose të zgjasë pasojat e veprës penale, ose të lehtësojë kryerjen e veprave penale të tjera. As gjykatat e zakonshme, as shumica në vendimin e saj nuk kanë arsyetuar se përse masa e sekuestros në këtë formë, pra duke vendosur kufizim mbi të gjitha tagrat e së drejtës së pronës, çka në thelb përbën zhveshje *de facto* të pronarit nga prona, konsiderohet si masa e vetme për mbarëvajtjen e procesit penal, në kushtet kur ekzistojnë edhe masa të tjera më të lehta, të cilat do t'u mundësonin kërkuesve ushtrimin e disa tagrave të pronës dhe gëzimin e sendit, duke siguruar njëkohësisht edhe zhvillimin e procesit penal të themelit. Në kundërshtim me detyrimin për të arsyetuar vendimet e tyre në drejtim të analizës së verifikimit të kriterëve të proporcionalitetit të ndërhyrjes, gjykatat janë mjaftuar vetëm me një arsyetim formal të kushteve dhe kriterëve për vendosjen e masës së sekuestros. Ndërkohë që edhe shumica, në këndvështrim të kriterit të proporcionalitetit, nuk ka arsyetuar se përse një kufizim tjetër, siç do të ishte ai për urdhërimin e bllokimit të të gjitha veprimeve juridike për pasuritë e sekuestruara, nuk do të arrinte në të njëjtën mënyrë qëllimin e procedimit penal.

9. Nën dritën e argumenteve të mësipërme, vlerësoj se masa e sekuestros preventive mbi pasuritë e kërkuesve të dytë dhe të tretë nuk përmbush kriterin e proporcionalitetit, pasi ajo është një masë e

ashpër dhe gjykatat nuk kanë arritur të arsyetojnë se përse në rastin konkret është arritur ekuilibri i drejtës mes kërkesave të përgjithshme të interesit publik dhe atyre individuale të kërkuësve për mbrojtjen e pronës së tyre dhe se përse asnjë masë tjetër kufizuese në tagrat e pronësisë nuk do të ishte e aftë të garantonte në të njëjtën mënyrë qëllimin për të cilin është vendosur masa e kundërshtuar.

10. Në përfundim, unë, gjyqtarja në pakicë, çmoj se pretendimet e kërkuësve në drejtëm të mosrespektimit të parimit të proporcionalitetit të ndërhyrjes në të drejtën e pronës private, në kundërshtim me nenet 17 dhe 41 të Kushtetutës, janë të bazuara, prandaj duhej të ishte vendosur pranimi i kërkesës.

Anëtare: Sonila Bejtja